

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 21, årgang 77

www.universitas.no

torsdag 21. september 2023

FOTO: OLE MARTIN ANDREASSEN

UNIVERSITAS ANMELDER BY:LARM

Anmeldelser s. 20-23

VALGVINNER TAUS OM STUDENT- LØFTER

Nyhet s. 6-7

OSLOMET INNRØMMER BRUDD PÅ SIKKERHETS- RUTINER

Nyhet s. 10-11

BOLIGTRØBBEL:

Studenter
presses
ut av turistene
på Island

Utenriks s. 12-13

SJOKKTALL:

1 av 3 studenter kan ha en psykisk lidelse

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Alida de Lange D'Agostino**
dagostinoalida@gmail.com 913 86 220

Nyhetsredaktør: **Vilhelm O. Bjørgul**
vilhelm.bjorgul@gmail.com 918 73 132

Fotosjef: **Tobias Schildmann Mandt**

Desksjef: **Ingeborg Aure**

Nettredaktør: **Anders Ihle Tovan**

Uttegrer: **Mina Wikeby**

Uttegrer: **Mona Soopalu**

Uttegrer: **Ida Fjeld**

Uttegrer: **Sigrid Mo Sand**

Deskjournalist: **Emilie Kaland Lindseth**

Korrektursjef: **Harald Nordbø**

Daglig leder: **Mikkel Frydenlund Sibe**

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 3 Blindern, 0313 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Leder

Tillitsbrudd skremmer vekk de unge

Reiseregninger. Pendlerboliger. Lukrative solbriller. Restaurantmiddager midt i de aller verste koronarestriksjonene. Og nå aksjehandler og inhabilitet. Nok en gang settes det spørsmålsteget tilliten til en anerkjent politiker. I skyggen lusker valgdeltakelsen blant andregangsvelgerne. Studentene. Den har vært svært lav de siste årene.

I ukas utgave kan vi lese at studentene er usikre i sin sak. Enkelte forteller at tilliten ikke har blitt svekket. Andre mener habilitetsepisodene er helt på trynet. Valgforsker Johannes Bergh forteller til Universitas at det er grunn til å tro at velgernes tillit til politikerne går ned som følge av denne typen skandaler. Særlig når politikerne og folkene rundt tar seg til rette og ikke følger de fastsatte reglene.

Mari Helliesen ved forskningsinstituttet NORCE peker på at de siste årenes saker kan være med på å styrke politikerskepsisen blant personer som allerede er uengasjerte og likegyldige.

Studentene er underrepresentert i politikken. Flere av dem ser ikke poenget med å kare seg til

valgurnene. Selv om det er for tidlig å si om de ferskeste episodene vil gi utslag på valgdeltakelsen, er det ikke rart at mange unge velgere fremstår apatiske når toppolitikernes tilsynelatende er mest opptatt av egen vinning.

«I Norge har vi så stor tillit at vi ikke passer på hva maktpersoner foretar seg. Det gir rom for uærlige mennesker til å kare til seg slik de ikke skulle ha fått. Og det gir rom for å gjøre det om og om igjen», skriver korrupsjonsjeger Eva Joly og professor Nina Witoszek i sin nyeste bok, *Det blåøyde riket*. Sitatet kunne knapt vært mer aktuelt.

Gir man bilnøklene til en hest med skylapper og kronisk grå stær, blir det ulykker og kaos. Det blir det også av gjentatte tillitsbrudd. Kan vi virkelig stole på politikerne våre når det ser ut som om deres handlinger går på akkord med folkets forventninger?

I tiden fremover bør det spilles med vidåpne kort. En maktavstand mellom politikerne og befolkningen vil neppe skape noe annet enn usikkerhet, splittelse og enda lavere valgdeltakelse blant den yngre garde.

Partiene må ikke minst øke sin innsats for å engasjere studenter og andre unge velgere. Politiske programmer bør adressere studentenes spesifikke bekymringer og interesser. De må føle seg representert og motivert til å delta i valgprosessen.

Vage forklaringer, tårevåte pressekonferanser og spekulasjoner i børsnedgang når den jevne student omtrent må telle på kronene for å nyte en pakke Bremykt og en bedre 30-dagersbillett hos Ruter, er ikke forenelig med hvordan ting skal være i det norske demokratiet. Det er rett og slett ikke godt nok.

Nettredaktør
Anders Ihle Tovan

Gir man bilnøklene til en hest med skylapper og kronisk grå stær, blir det ulykker og kaos.

Arkivaren

Fra Gatekamp til Tastetrykk

Statsbudsjettet er rett rundt hjørnet. I den anledning kan studenter, sammen med resten av landet, forberede seg på brutte løfter og stramme tider. Om vi skal legge tidligere år til grunn, forventes skrik og rabalder som umiddelbar reaksjon. Vi er jo tross alt studenter og er det noe studenter kan, så er det å gjøre oppgjør! Eller? I 2010 observerte Universitas hvordan en demonstrasjon mot regjeringens brutte løfte om 11 måneders studiestøtte tiltrakk seg hele 2500 «attendees» på Facebook, hvorav kun 60 av dem dukket opp i den virkelige verden. Forsker Rolf Werenskjold skrev doktorgrad om '68-opprøret og argumenterte at selv om Facebook muligens er et mer tjenlig instrument for å skaffe oppslutning, er det i bunn og grunn et langt mer flyktig et. Statsbudsjett blir det uansett, så får vi vente i spenning på om studentenes demonstrasjonstog tar sted foran tinget eller i det store «metaverse».

Universitas, 26.05.2010

Historiske skråblikk av
Emilie Kaland Lindseth

Kampen om kunsten

Ifølge Universitas anno 2006 ville stadig flere av landets unge lovende bli kunstnere. På dette tidspunkt rapporterte Universitas om en tredobling av plasser på enkelte studietilbud. I den anledning intervjuet Universitas en kultursosiolog, en forbundsleder og et par unge lovende om hvorvidt det snart kom til å bli for mange om benet. Her skilte de sistnevnte seg fra de førstnevnte, der de ferske dansestudentenes klokkeklare tro på egne evner ble møtt med bekymrende miner fra de gamle. Selv om både kultursosiolog og forbundsleder var enige om at det kom til å bli snart kom til å bli svært trangt i yrkeslivet, var de overbevist om at de som fleste som søker seg til kunstutdanning var klar over hva de gikk til. – De vet seg selv at mange av medstudentene ikke vil lykkes. Men de tror gjerne at de selv vil bli blant de få som gjør det, sier kultursosiologen før han avslutter med et retorisk spørsmål: *Er det egentlig så farlig at en del musikere ender opp som musikk lærere, eller om en skuespiller eller to må etterutdanne seg til sykepleier etter noen år?*

Universitas, 16.08.2006

• Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentsamkipnaden SIO.
• Universitas arbeider etter Vier varson-plukens regler for god pressesikk.
• Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: OIVIND HOVLAND

Vi må rope mer på hverandre!

I Wien kan man bli skjelt ut bare man snakker i telefonen i en bokhandel, i Norge tør vi så vidt si ifra når vi nesten blir påkjørt av en taxi. Står den norske konformiteten på akkord med vårt samfunnsoppdrag om å oppdra hverandre?

Folkeskikk

Anna Maria Huschka,
journalist i Universitas

Jeg mener at fremmede må rope mer på hverandre. Forstå meg rett, dette er et halvveis seriøst, halvveis useriøst utsagn. Bør vi ikke egentlig skrike på fyren som nekter å gi fra seg setet sitt til den høygravide dama på bussen? Burde vi ikke vise fingeren til taxien som nesten kjører på deg, fordi han ikke bruker sidespeilet i det han svinger til høyre for å parkere midt i sykkelfeltet? Og hva skal vi gjøre med han som deler helgens festligheter med sin bestevenn over telefonen i stillesonen på Deichman Bjørvika?

I disse situasjonene savner jeg at noen roper «hva faen er det du holder på med?» Vi trenger at en medpassasjer skjeller ut fyren som ikke reiser seg, og vi trenger en student som ber den høylytte fyren på telefon holde kjeft. Er rommet for å uttrykke uenig-

het, selv uten nødvendigvis å ha noen god grunn for det, forsvunnet? Jeg har sjelden, kanskje aldri, spasert i Oslos gater og bevitnet noen som tar ut sitt hverdagsnag på en annen.

Da jeg bodde i Wien, lærte jeg at litt konfrontasjon i hverdagen ikke er så dumt. Her er krangling på gata hverdagskost, og kalles «Wiener-Grant». I Wien kan du få servert en god dose tilsnakk om du står på venstre side i rulletrappen, eller snakker litt for høyt i telefonen i en bokhandel. Mange som leser dette tenker kanskje: «Hæ, er det et samfunn vi vil leve i? Et samfunn hvor folk roper til hverandre på åpen gate?» Kanskje ikke, men vi nordmenn har mye å gå på når det gjelder å oppdra hverandre. Vi har et samfunnsansvar, som nordmenn simpelthen ikke tar.

Det er kanskje den norske konfor-

mismen som står i konflikt med det samfunnsansvaret vi har. Det er akkurat som om vi aldri våkner fra vinterdvalen. Vi lar dagene passere uten at vi egentlig tar del i det som foregår rundt oss. Vi står opp, tar bussen til jobb med airpodsene i øra og unnviker all form for menneskelig kontakt. Vi går på jobb og utfører nødvendige arbeidsoppgaver, før vi returnerer hjem til vår trygge hule. Det virker som det har blitt viktigere å tilpasse seg, og å følge bestående sosiale normer og konvensjoner enn å uttrykke sin uenighet.

Den tyske filosofen Hannah Arendt (1906–1975) har en passende formulering av begrepet modernitet. For

Burde vi ikke vise fingeren til taxien som nesten kjører på deg?

Arendt kjennetegnes moderniteten av fremveksten av *verdensløshet*, et begrep utviklet i verket *The Human Condition* fra 1958. Hun mener at individets behov for introspeksjon og forfølgelse av økonomiske interesser, gjør at det offentlige og allmenne rommet for handling og tale innskrenkes.

Som en konsekvens av moderniteten anses ikke mennesket lenger for å være et politisk dyr (*zoon politikon*), men kjennetegnes nå som et arbeidende menneske (*animal laborans*). Dette har, ifølge Arendt, ført til at vi lever i en tid hvor konformitet og homogenitet har erstattet mangfold og frihet, og der ensomhet og isolasjon har gjort det vanskelig å vise medmenneskelighet og spontanitet.

Som et motsvar til denne stadige innovervendtheten inspireres jeg av wienere. I en artikkel om «Wiener-Grant» fra den østerrikske avisen *Der Standard*, skriver de at «å få utløp for sitt nag» visstnok er hovedbeskjeftegelser til de ekte wienere. Videre skriver de at man kan forstå den ustrukturerte, advarende kveruleringen som en wieners form for transcendent meditasjon. Vi burde heller vende oss utover, og både delta i de omstendighetene vi befinner oss i? Jeg mener vi må gi faen det konforme, og tørre å uttrykke våre meninger og følelser. For vi har et samfunnsansvar og må oppdra hverandre – vi må rett og slett rope mer på hverandre!

nyhetsredaktør: **Vilhelm O. Bjørgul**
vilhelm.bjorgul@gmail.com 918 73 132

NYHET

UiO lanserer KI-verktøy

Denne uka lanserte Universitetet i Oslo sitt eget AI-verktøy. Med GPT UiO kan man bruke Open AI sin tjeneste Chat GPT, men innenfor de kravene som UiO setter til personvern. Dette skal man sikre ved at brukerdata lagres internt på UiOs servere. Studenter og ansatte ved universitetet kan logge seg inn og bruke tjenesten fritt, og den er tiltenkt bruk i både undervisning og forskning. Dagfinn Bergsager ved UiO sier samtidig til nettavisen Khrono at de allerede har fått interesse fra andre institusjoner som ønsker å kjøpe tjenesten – først ut er Handelshøyskolen BI. Gladnyheten til tross, UiO har en advarsel til brukere av nyvinningen: Husk å være kritisk til svarene du får. **KEAN**

UiO hacket

Observante øyne kunne mandag ettermiddag legge merke til et ukjent fjes som prydet Universitetet i Oslos Facebook-side. Både profildbildet og forsidebildet var byttet ut med bilder av en fremmed person. Ikke lenge etter ble hackingen bekreftet: – Uvedkommende hadde i en kort periode i ettermiddag tilgang til UiOs konto på Meta, opplyste fungerende kommunikasjonsdirektør Liv Dalen Tennøe til Dagbladet. Ifølge UiO fant de ut hvordan det hadde skjedd og satte i gang nødvendige tiltak. – Dette er også en god påminnelse til alle om å regelmessig bytte passord, påpekte Dalen Tennøe. Det er fortsatt ukjent hvem personen på bildene var og hvem som la dem ut. **TE**

Universitetet i Oslo (UiO) har oppdatert profildbildet sitt. 14 min · 🌐

52

10 kommentarer

SKJERMBILDE FRA FACEBOOK

Student fengslet for kokain

I september i fjor ble en ung mann stoppet av en patruljebil etter unormal kjøring. Det skriver NTB. Etter å ha ransaket bilen, mistenkte politiet at personen hadde en forbindelse til narkotika. På studenthybelen til vedkommende fant politiet litt av hvert: I underkant av 60 gram kokain, macheder, finlandshetter, nesten 200.000 kroner i kontanter og en pistol. Studenten, som er i 20-årene, hadde også over 500 gram kokain i skapet sitt på NTNU. Han forklarte at han ønsket å hjelpe en kamerat som hadde havnet i gjeld hos en kriminell organisasjon. Oppbevaringen var en nødretts handling, ifølge ham. Retten kom frem til at han hadde andre alternativer enn de han la frem i rettssalen. Straffen ble satt til ett år og fire måneders fengsel. **LEO**

SJOKKTALL FOR STUDENTMASSEN

1 av 3 studenter

FHI er trygge på at de blodrøde tallene er representative for studentmassen. Utdanningsministeren mener tallene gir grunn til bekymring.

Shot

tekst Vilhelm O. Bjørgul
foto Sara Aarøen Lien

En av tre studenter kan ha en psykisk lidelse. Det konkluderer en fersk rapport fra Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (Shot). Det er Folkehelseinstituttet (FHI) som står bak tallene.

– Av de 10.460 studentene som har svart, så oppfyller nesten 34 prosent av studentene kriteriene for en psykisk lidelse, sier Kari-Jussie Lønning.

Hun er styringsgruppeleder for Shot, og beskriver tallene som «en solid undersøkelsesdatabase». I tillegg har rapporten blitt publisert i artikkelformat hos det anerkjente medisinske tidsskriftet The Lancet.

Leder for Norsk studentorganisasjon (NSO) Oline Sæther understreker likevel at det er knyttet usikkerhet til all forskning. – Jeg lener meg på den metodeundervisningen jeg selv har hatt som student, og mener at det også er noe som skal belyses.

Konstituert leder ved FHI Gun Peggy Knudsen er derimot trygg på at tallene er representative for studentmassen.

– Overraskende

Shot og FHI har kartlagt hele åtte ulike diagnosegrupper innenfor angst-, depresjons- og rusbrukslidelser. Lønning forklarer at det er stor forskjell på psykiske plager og psykiske lidelser.

– En lidelse betyr at du har psykiske plager av en intensitet, varighet og påvirkning av ditt daglige liv i en så stor grad at du fyller kriteriene, sier Lønning og viser til et eksempel:

– Hvis du har alvorlig depresjonslidelse, så har du tilleggssymptomer som går på nedstemthet, konsentrasjonsvansker, søvnproblemer, du kan ha mistet appetitten din, du kan være redd for å gjøre ting du ellers har likt.

Lønning beskriver tallene som overraskende høye. Likevel mener hun tallene også representerer en trend de siste ti årene som viser at studentene ikke har hatt det bra.

– Men at det skulle være så høye tall som dette, det var vi ikke helt forberedt på.

FHI trygge på tallene

Shot-tallene ble presentert av Lønning på Oslo met tirsdag. Etter fremleggelsen var det duket for en panelsamtale. NSO-leder Oline Sæther brukte en

34 prosent: Over én av tre studenter kan ha en psykisk lidelse. Forsknings- og høyere utdannings-

betydelig del av sin taletid på å understreke at tallene kan ha usikkerheter knyttet til seg. Fra FHI er det imidlertid en annen lyd fra pipa. De er trygge på at tallene er representative for studentmassen og har ikke indikasjoner

At det skulle være så høye tall som dette, det var vi ikke helt forberedt på

Kari-Jussie Lønning, styringsgruppeleder, Shot

på det motsatte.

– Er det riktig forstått at du ikke er enig i det?

– Jeg mener at ved enhver type forskning så er det en viss usikkerhet

knyttet til de konkrete tallene. Dette er en ikke-validert undersøkelse, men det er en undersøkelse som illustrerer de samme trendene som vi ser i andre undersøkelser, sier NSO-lederen og legger til at hun ikke betviler funnene fra Shot.

Tomhendt Borch?

Shots tilleggsundersøkelse ser ikke på årsaker til tallene. Ei heller foreslår de tiltak. Fra politisk hold er det imidlertid mange som mener noe om hva som bør skje på tiltakssida. Forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch (Sp) mener tallene gir grunn til bekymring. Hun mener tallene bekrefter bildet av en ung generasjon under prestasjonspress fra tidlig alder. Derfor mener hun at tiltak bør komme fra flere sektorer.

– Nettopp derfor har regjeringen satt av 3 milliarder til en opptrap-

ASSEN: r kan ha psykisk lidelse

minister Sandra Borch (Sp) er opptatt av å ikke sette studentene i bås.

pingsplan for psykisk helse, sier statsråden til Universitas.

– Men det går på den øvrige befolkningen, trenger man ikke mer spissa tiltak?

– Jeg mener at alle har et ansvar for den sektoren man er i. Når det gjelder studentene så er det klart at universitetene, høyskolene, fagskolene og samskipnadene har et ansvar også, i tillegg til meg som forsknings- og høyere utdanningsminister, sier Borch og legger til at hun er opptatt av at psykiske helseutfordringer ikke er begrenset til studentene, men at det utgjør en allmenn utfordring.

Samtidig sier hun at man bør være åpen for å diskutere større endringer i sektoren.

– Jeg tror ikke det er nødvendig å kaste 10 millioner hit eller dit uten at vi vet hva tiltakene skal

være, sier Borch.

Mer penger

Styreleder i SiO Stine Johannessen sitter med hovedansvaret for studentvelferden i Oslo-området.

Vi gjør så mye vi kan. Det vi ser i dag er en trend vi har sett over tid

Stine Johannessen, styreleder i SiO

– Utviklingen vi ser i dag har skjedd på deres vakt. Hvorfor har dere ikke gjort mer for å forebygge?

– Vi gjør så mye vi kan. Det vi ser i dag er en trend vi har sett over tid. Det er en trend vi prøver

å gjøre alt vi kan for å jobbe mot, men vi har for lite finansiering, sier Johannessen.

Hun mener SiO blant annet trenger mer økonomisk forutsigbarhet for sine samtaletilbud. I tillegg legger hun vekt på andre forebyggende tiltak som for eksempel studentfrivillighet og ulike kurs.

Karl Magnus Nyeng er leder for Velferdstinget (VT) i Oslo. VT er en interesseorganisasjon og øverste politiske organ i velferdsspørsmål for studentene som er tilknyttet SiO. Velferdstinget velger halvparten av styremedlemmene i SiO, inkludert lederen, som har dobbeltstemme. Velferdstinget velger også studentrepresentanter til alle andre råd og utvalg i SiO.

På spørsmål om hvilke konkrete grep de vil jobbe for at SiO gjennomfører svarer Nyeng følgende:

– Vi kommer til å følge med når

de utvikler inntaksmodellen (for samtaletilbud, journ.anm.) for å gi riktig hjelp til riktig tid. Så er det et stort ansvar for SiO å informere om tilbudet de har til alle studentene som er tilknyttet SiO.

– Men dette er noe som allerede var satt i gang før disse tallene kom. Har dere ingen nye tiltak som dere vil fremme for SiO som følge av disse dramatiske tallene?

– Det er jo å bygge videre på de tiltakene som allerede eksisterer, men for å kunne tilby mer, må samtaletilbudene ha mer tilskudd fra både stat og kommune.

Peker på økonomisk utrygghet

Sæther på sin side peker på lav studiestøtte og økonomisk utrygghet som årsaker til studentenes psykiske uhelse. Hun retter blikket mot et nært forestående statsbudsjett.

– Da forventer jeg at regjeringen prioriterer studentene og øker studiestøtten, og investerer i gode velferdstilbud, sier hun.

– Dette er kjente toner fra NSO. Men trenger man ikke større systemendringer for å bøte på en så alvorlig situasjon som at en av tre av studentene har en psykisk lidelse?

– Det er kjente toner fra NSO, men vi har ikke blitt møtt på bestillingene. Her trenger vi en studiestøtte på 1,5 ganger grunnbeløpet. Det er det viktigste tiltaket som hadde sikret en trygg studenttilværelse.

Studenter utelatt

FRYKTER BRUTTE LØFTER: Bystyrerepresentant Henrik Dahl Jacobsen (Ap) tror dette er første tegn på brutte løfter fra Høyre.

Høyres Eirik Lae Solberg ønsker ikke å stille til intervju om sine planer for studentene etter valget. Oppsiktsvekkende, mener bystyrerepresentant fra Arbeiderpartiet.

Valg 2023

tekst Frida A. Hagen
foto Tobias Mandt

Høyre har vært stille om studentene siden valgnatta. Dagen etter brakvalget i hovedstaden tok Universitas kontakt med valgvinneren. Etter tre dager lykkes ikke redaksjonen i å få et intervju med

mannen som etter alt å dømme blir Oslos nye byrådsleder – Eirik Lae Solberg. Da Universitas tok kontakt igjen uken etter, ønsket fremdeles ikke Lae Solberg å la seg intervju.

– Det er ganske oppsiktsvekkende, sier bystyrerepresentant Henrik Dahl Jacobsen (Ap).

Han sier det er en åpenbar nedprioritering av studentene og mener det ikke gir et godt inntrykk av et nytt Høyre-byråd.

Respons uteblir

Dagen etter valget stilte Universitas følgende spørsmål til Høyre:

- Hva kan Høyre love studentene den kommende byrådsperioden?
- Hva er Høyres visjon for studentbyen Oslo?

Ingen av spørsmålene har blitt

besvart. Pressesjef Rune Dahl ønsker ikke å uttale seg om løfter til studentene og understreker at Høyre ikke overtar makten før sent i oktober:

– Før den tid skal det meisles ut en byrådsplattform. Her vil det nye byrådets skole- og studentpolitikk gis en sentral plass. Høyre har ambisjoner på vegne av Oslo som studentby, og det vil komme til syne i plattformen, sier Dahl.

Videre viser han til Høyres 100-dagersplan, som ligger på deres nettsider. Planen han henviser til, ble lansert den siste uka av valgkampen og stadfester hva Høyre lover å gjennomføre de 100 første dagene i byrådet. Av 39 tiltak inneholder ingen av dem ordet «student»

– Det er ganske utrolig at man ikke klarer å nevne studentene i

det hele tatt, sier Aps Dahl Jacobsen.

Han kritiserer Høyre for å ikke kunne gi noen løfter til studentene i Oslo, men sier han ikke er overrasket.

En valgkamp er poesi og styring er prosa

Ketil Raknes, instituttleder ved Institutt for kommunikasjon ved Høyskolen Kristiania

– Det er det vi advarte mot i valgkampen. Høyres største satsing er reduksjon i eiendomsskatten, men de har ikke sagt hvordan den inntekten skal komme inn i

stedet. Da går det utover andre valgløfter. Studentene blir nok store tapere i budsjettene fremover.

Han er redd for hva som vil skje med studentenes velferdstilbud dersom eiendomsskatten blir redusert. Han peker spesielt på idretten og tjenester for psykisk helse som innstramminger som kan ramme studentene hardt.

– Høyre har gått inn i valgkampen og lovet, men ikke sagt noe om hvordan de skal få det til, sier Dahl.

Studentledere reagerer

Leder for Studentparlamentet på UiO Elisabeth Hoksmo Olsen er også misfornøyd. Hun beskriver det som skuffende at Høyre ikke kan svare på visjonene sine for studentbyen. Hun peker på

fra Høyre-plan

ØREDØVENDE STILLHET: Høyres stillhet er helt strategisk, mener kommunikasjonsekspert Ketil Raknes.

at Høyre hadde mange løfter før valget som ikke blir nevnt igjen etter valget.

– Om jeg skal spekulere, så kan en mulig årsak være at studentene ikke er en så stor velgergruppe, selv om de er en stor del av befolkningen i Oslo.

Ifølge SSB var det i 2022 87.699 studenter i Oslo. Ut ifra befolkningstallet fra SSB betyr det at studenter utgjør omtrent 12% av befolkningen i Oslo.

Også leder for Velferdstinget Karl Magnus Nyeng savner noen visjoner for studentene i Oslo.

– Det er en forventning Velferdstinget har til alle partiene som har hatt løfter for studentene i Oslo. De løftene kommer vi til å huske på og minne dem om fremover.

Til tross for manglende svar fra Høyre og en plan hvor studentene

ikke nevnes en eneste gang, er Nyeng optimistisk.

– Jeg er foreløpig optimistisk. Det er spennende å se hvilke planer de har for 10.000 studentboliger. Det er jo bare et av de løftene Høyre har kommet med, forteller Nyeng.

Han henviser til Høyres forslag om å bygge 10.000 studentboliger. Til sammenligning viser tall fra Faktisk.no i 2022 at det sittende byrådet regulerte 1717 studentboliger gjennom sin periode.

– De har jo også en god del annen studentpolitikk som vi kommer til å minne dem på i tiden etter valget.

Et strategisk valg

Ketil Raknes mener det er selvfølgelig at Høyre ikke vil uttale seg enda. Han er instituttleder for

Institutt for kommunikasjon ved Høyskolen Kristiania. Raknes har også bakgrunn som statssekretær for SV i Klima- og miljødepartementet, og har tidligere jobbet som PR-rådgiver.

– Høyre står foran veldig kompliserte byrådsforhandlinger hvor Høyres løfter til studentene fort må vike for andre saker.

Han mener det er et livsfaseproblem. Studentene er i den minst innflytelsesrike fasen i sitt liv. Han sammenligner studentene med minstepensjonister. Man lever av velferdsordninger, stemmer lite og har ikke store ressurser, ifølge Raknes.

– Derfor taper de ofte ressurskampen mot andre grupper.

Ifølge Raknes er det ingen overraskelse at Høyre holder kortene tett til brystet. Han peker på samarbeidet med Fremskrittspartiet, som har hatt kostbare valgkampsaker som har handlet om eldreomsorg og andre grupper. Dersom Høyre vil få et godt samspill med Frem-

Høyre har gått inn i valgkampen og lovet, men ikke sagt noe om hvordan

Henrik Dahl Jacobsen,
bystyrerepresentant (Arbeiderpartiet)

skrittspartiet, tror han de fort må gå bort fra valgløftene sine til studentene.

– Nå er valget vunnet. En valgkamp er poesi og styring er prosa. Valgkamp handler om å overbevise folket om at verden blir bedre om man tar over. Nå har Høyre makt og må gjøre prioriteringer, avslutter Raknes.

Holder motet oppe

Studentlederne ser derimot ikke alt som tapt helt enda. Elisabeth

Hoksmo Olsen er opptatt av at valgløftene ikke skal gå i glemmeboken.

– Vi håper jo at stillheten er foreløpig og at Høyre holder løftet, men vi kommer til å være på vakt.

Nyeng krysser også fingrene.

– Vi er nok ikke alene om å savne litt informasjon, men det er nok mulighet for å få det etter hvert som forhandlingene er ferdige.

Dahl Jacobsen er derimot skeptisk til Høyres gjennomføringsevne. Han ser Høyres stillhet som et spesielt dårlig tegn for studentene, men lover at han selv skal stå på for studentene i opposisjon.

STUDENTER OM HABILITETSROT BLANT POLITIKERNE:

– Det er helt

FOTO: SYNNE FOLSTAD MOEN

Nedgang: Ifølge Johannes Bergh er det grunn til å tro at tilliten til politikerne går ned i lys av skandalene.

Enda en habilitetsskandale tærer på den politiske tilliten. Bekymringsverdig, sier forsker. Men hva mener studentene?

Inhabilitet

tekst Shilan Sari og Anders Ihle Tovan
foto Sara Aaroen Lien

Erna Solberg er sist ute i rekken av politikere som kan ha svin på skogen, etter avsløringene om ektemannen Sindre Finnes sine aksjeinvesteringer. Studentene Universitas har snakket med, er imidlertid ikke samstemte i spørsmålet om egen tillit til politikerne.

Blant gjengangerne de siste årene er triksing med reiseregninger, tvilsomme pendlerboliger, aksjeinvesteringer og annen inhabilitet. I etterdønningene av sommerens habilitetsskriser i regjeringen, sår nyhetene om den tidligere

statsministeren nok en gang tvil om politikernes redelighet.

– Det er grunn til å tro at velgernes tillit til politikerne går ned som følge av denne typen skandaler. Særlig når det har vært flere saker som peker i samme retning av at politikere og folk rundt politikere tar seg litt til rette og ikke følger de reglene de skal følge, sier valgforsker Johannes Bergh.

Han er leder av stortingsvalgundersøkelsen av Institutt for samfunnsforskning (ISF), og forsker på valg, velgere og politisk atferd.

Strukturelt problem

Mari Helliesen stemmer i. Hun er forsker på politisk representasjon ved forskningsinstituttet NORCE, og ser alvorlig på utviklingen.

Omfanget kan tyde på et strukturelt problem, ifølge henne.

– Spesielt når det er så mye forskjellig og angår så mange partier. Hun mener det er irrelevant om politikerne ikke har vært klare over regelverket. Det kan uansett gå på tilliten løs blant velgerne.

Det er imidlertid ikke avstanden mellom uredelige politikere og sinte velgere Helliesen er mest bekymret for. Forskeren mener at politikerneskepsis er spesielt uheldig for de som allerede føler seg uengasjerte. En typisk grunn til at folk velger å ikke stemme, er ifølge forskeren en oppfatning om at deres stemme ikke betyr noe.

– Når saker som habilitetsskuss skjer i et stort omfang, bidrar det til å styrke disse følelsene, forklarer hun.

Kan føre til mer kynisme

– På hvilken måte påvirkes unge av dette?

– Om det går spesifikt utover unge, er litt vanskelig å si, men fordi unge allerede deltar i mindre grad, så er det jo mulig å tenke seg at disse sakene kan øke politisk apati, sier hun.

Bergh er også usikker på noen

Enkeltindivider prøver å snike seg rundt systemet, også driter de seg så kraftig ut

Børge Andreas Furnes (20), NMH, komposisjon

umiddelbar effekt.

– Hvis det har en effekt så tror jeg kanskje at det kan gjøre unge folk litt mer kyniske, sier han.

Korrupsjonsjeger Eva Joly uttalte til Klassekampen denne uka at Erna Solberg bør trekke seg som partileder. I artikkelen hevder hun at nordmenn har for mye tillit, noe som gjør dem naive overfor toppolitikernes regelbrudd.

Studenter om habilitetsrot

Hannah Myklebust (22), barnevern, Oslomet

– Stoler du på politikere?

– Jeg føler jeg stoler på dem som jeg stoler på andre mennesker. Alle gjør dumme ting.

– Den siste tiden har vi sett mange saker der toppolitikere har vært inhabile. Gjør dette noe med tilliten din til politikerne?

– Det kan hende det burde det, men jeg vet ikke, de er mennesker de også, folk gjør dumme ting. Jeg føler alle forventer så mye mer av dem, men de er jo bare mennesker.

på trynet

Helt på trynet: Johannes Christiansen (23) synes politikere er dårlige forbilder.

Uflaks: Hannah Myklebust (22) forstår at politikere også begår menneskelige feil.

– Jeg tipper egentlig alle gjør dumme ting, og så er det litt uflaks med dem som får det ut i lyset. Det er jo sikkert annet grums med andre politikere òg.

Johannes Christiansen (23), barnehagelærer, Oslomet

– Stoler du på politikere?

– Ikke faen.

– Har du fått med deg de siste habilitetssakene? Hva tror du det gjør tilliten til våre folkevalgte?

– Det er helt på trynet. Det er ganske idiotisk at de gjør sånne ting når de skal være forbilder for hele landet.

– På hvilken måte svekker det din tillit?

– Det er jo bare å se på hvordan de styrer landet vårt akkurat nå.

William Nilsen (21), det frie kandidatsstudiet, Norges Musikkhøgskole

– Stoler du på politikere?

– Nei.

– Har du fått med deg de siste habilitetssakene? Hva tror du slike saker gjør med tilliten til våre folkevalgte?

– Jeg tror at færre folk stemmer på grunn av dette, fordi man bare opplever å ikke bli hørt uansett. Politikere gjør bare det de vil. Jeg vet ikke om det gjør så veldig mye annet enn at det politiske systemet vårt blir svekket. At vi velger uærlige mennesker inn i politikken.

Børge Andreas Furnes (20), komposisjon, Norges Musikkhøgskole

– Den siste tiden har vi sett mange saker der folkevalgte har vist seg inhabile. Hva gjør det med tilliten din til politikere?

– Min politiske tillit eller motivasjon blir ikke så sykt preget av det, jeg bare synes det er jævla tull at de må gjøre det, for det tar seg så dårlig ut. Enkeltindivider prø-

ver å snike seg rundt systemet, og så driter de seg så kraftig ut.

– Min tillit til politikere er hovedsakelig svekket i saker som klima og sånt. Det er mange løfter som kontinuerlig brytes av politi-

Bergh at tilliten til politikere i Norge er høy, sammenlignet med andre demokratiske land.

At tilliten varierer naturlig med hva som skjer i politikken, mener han kanskje er et godt tegn.

Jeg føler alle forventer så mye mer av de, men de er jo bare mennesker

Hannah Myklebust (22), barnevernsstudent

kerne i klimasaken, og det er for meg den verste synden.

– Er det ikke viktig at politikere er redelige?

– Det er jo viktig, men det reflekterer ikke nødvendigvis hele partiet. Det oppgjøret må tas internt.

Sunn skeptisisme

Selv om de siste hendelsene er beklagelige, understreker forsker

– Det er ikke ønskelig å skulle ha en helt blind tillit uten at det er grunn til det.

Han understreker at det er først når man ser et fast mønster av skandaler at den generelle politiske tilliten lider og det blir malt et bilde av norske politikere som upålitelige.

universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AVIS

MORGENBLADET

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:

www.morgenbladet.no/student

Kontakt oss:

abo@morgenbladet.no

23 36 05 00

www.morgenbladet.no

Da Dagsavisen

Få 50 % studentrabatt på Dagsavisen!

Bestill her:

www.abonnement.dagsavisen.no/student

dagsavisen@mediacconnect.no

Tlf: 22 99 80 00

www.dagsavisen.no

TILBUDSGUIDEN

-

GODE TILBUD
FOR STUDENTER

I

OSLO

KINO

KULTUR

PADEL

STUDENTRABATT
SPILL PADEL PÅ NORGES
RÅESTE PADELSENTER FOR
KUN 300KR PÅ DAGTID

Nordic Padel har senter på både Økern og Rødtvet og til sammen 18 WPT padelbaner, 2 singelbaner og 15 Trackman 4 golfsimulatorer

Ta kontakt med Tom Hauglund på thorpad.no for mer info og booking

LES MER PÅ WWW.NORDICPADEL.NO

INSTAGRAM: [NORDIC_PADEL](https://www.instagram.com/nordic_padel)

NORDIC PADEL

Innrømmer rutiner

Studenter reagerer på det de mener er manglende sikring av vinduer på Oslomet. Nå innrømmer storbyuniversitetet brudd på egne rutiner.

Sikkerhet

tekst Magnus Salbu
foto Sara Aarøen Lien

– Herregud! Dette var mye verre enn jeg trodde!

Det utbryter Ida Sofie Bredholt (20) da Universitas viser henne hvordan vinduene i rom R516 i Pilestredet 48 (P48) på Oslomets campus kan åpnes. Med en kant på skarve 70 centimeter og fem etasjer rett ned til asfalten er vinduene neppe tilrettelagt for studenter med høydeskrekk. Bredholt forklarer at vinduene har blitt en liten snakkis blant studenter og ansatte på fakultetet den siste tiden.

– Jeg synes jo det er en risiko knyttet til å ha slike vinduer, sier hun og fortsetter:

– Jeg ble veldig overrasket over hvor langt ned det er.

Bredholt er journalistikkstudent på tredje semester og bruker rommet ofte. Hun er redd vinduet kan være en risiko med tanke på ulykker.

– Jeg ser for meg at noen kan åpne vinduet på sommeren når man sitter og tuller litt og at det kan skje en ulykke. Det er lite som skal til før det kan gå galt, sier hun med en bekymret mine.

Ifølge Direktoratet for byggkvalitet skal vinduer med karm lavere enn 80 cm fra gulvet være sikret. Vinduene i rom R515 har en 70 cm høy vinduskarm.

– Vinduer bør sikres

Oslomet bekrefter overfor Universitas at de har hatt en hendelse knyttet til vinduene der en person kom seg ut på taket.

Vinduene er sikret med personsikkerhetsruter som skal forhindre at vinduet knuser hvis en person dunker inn i dem, slik som forskriften krever. Derimot har de ingen sikring mot ulykker knyttet til åpne vinduer. Dette finnes det ingen krav til, men til sammenligning er vinduene på Niels Treschows hus ved Universitetet i Oslo sikret mot å kunne åpnes helt opp i de øvre etasjene.

Mariann Hole er eiendomsdirektør ved Oslomet. Hun svarer i e-post til Universitas at vinduene i P48 er bygget og godkjent etter de standardene som var gjeldende på byggetidspunktet. Hun forteller videre at de ikke har gjort noen risi-

Langt ned: Oslomet bekrefter at flere av vinduene mangler sikring.

kovurderinger rundt disse vinduene. I tillegg ble det aktuelle rommet pusset opp mellom 2022 og 2023.

Bredholt mener derimot at Oslomet burde vurdere å gjøre noe med vinduene under neste oppussing, som etter planen skal starte

Jeg ble veldig overrasket over hvor langt ned det er

Ida Sofie Bredholt (20),
Journalistikkstudent på OsloMet

den 18. september. Til dette svarer Hole at oppussingen kun gjelder første og andre etasje i bygget,

men at de tar sikkerheten til sine studenter svært alvorlig.

Daglig leder i Bygg-Sikring AS Odd Magne Lerang forteller at sikring av vinduer ofte blir veid opp mot brannsikring.

– Selve ruten skal alltid sikres, som oftest ved bruk av personsikkerhetsrute. Vinduer med fallrisiko bør også sikres mot ulykker, såfremt de ikke er en viktig rømningsvei.

Han forklarer videre at 70 centimeter er en veldig lav vinduskarm og at man da bør vurdere en måte å sikre vinduet. Imidlertid understreker han at dette ikke må gå på bekostning av brannsikring.

Innrømmer dårlig sikkerhet

Litt etterforskning har avslørt at ikke alle vinduene i Pilestredet 48

følger de samme rutinene. Vinduene i sjettede etasje i P48 er sikret med låser. Universitas har selv sett vinduene. Da viste det seg derimot at minst to av vinduene ikke var låst. Følgelig hadde studentene tilgang til taket.

På spørsmål om studenter bør ha tilgang til taket på et universitetsbygg er Lerang i Bygg-Sikring AS krystallklar.

– Absolutt ikke, studenter har ingenting der å gjøre. Men også her er det viktig med vinduer som kan åpnes i en nødssituasjon. Vanligvis foregår dette ved hjelp av en magnetisk lås som automatisk åpnes om brannalarmen går.

Eiendomsdirektør Hole sier det i utgangspunktet ikke skal være mulig for studenter å gå ut på taket, men at det er en feil på

to vinduer i dette rommet. Etter at Universitas kontaktet Oslomet om vinduene i sjettede etasje, sier Hole at arbeidet med å sikre vinduene er i gang.

–Vi har undersøkt dette nå, og ser at vinduene bør sikres mot ulykker.

I gangen utenfor dette rommet er det derimot enda et stort vindu som ikke har lås installert og som også gir tilgang til taket.

Konfrontert med dette skriver Oslomet i en e-post til Universitas at det har skjedd en feil etter at vinduet nylig ble skiftet ut. De understreker at feilen skal rettes umiddelbart.

universitas@universitas.no

nebruudd

Høydeskrekk: Ida Sofie Bredholt ser ned til bakken drøye 15 meter under vinduet.

Vi har undersøkt dette nå, og ser at vinduene bør sikres mot ulykker

Mariann Hole,
eiendomsdirektør ved OsloMet

INNSIKT

Leder for klagenemnd går av

Det er ikke bare studenter som jukser. Nå har også Kunnskapsdepartementet og Felles klagenemnd selv blitt tatt på fersken.

Fusk

tekst Anna Maria Huschka

Leder for Felles klagenemnd Marianne Klausen går av. Det skjer etter det ble klart at Klausen har sittet ulovlig som leder. KD omgjør nå oppnevningen av Klausen.

Det var i forrige uke at nyheten om Klausen så dagens lys. Flere jussprofessorer har som følge bedt om at Klausen går av. Til VG omtalte professor og ekspert i forvaltningsrett ved UiB Anneken Sperr saken som et pågående lovbrudd.

Nå tar forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch grep.

– Det er viktig at studenter og andre kan ha full tillit til systemet for håndtering av fuskesaker, derfor kan det ikke hefte

Feilaktig dømt

Når det kommer fram at Klausen har sittet ulovlig, kan det få konsekvenser for de vedtakene som har blitt gjort. Jussprofessor ved UiB Terje Einarsen uttalte i et intervju med Khrono at alle vedtak som er gjort i perioden hvor Klausen har sittet ulovlig, må anses som ugyldige.

Kunnskapsdepartementet er nå i gang med å vurdere vedtakene som er gjort.

– Det kan være saker som må behandles på nytt. Det er for tidlig å konkludere i dette spørsmålet nå, men det vil vi gjøre så raskt vi kan, sier Borch via KDs pressemelding om saken.

Ulike forklaringer

VG har den siste uken mottatt flere ulike forklaringer fra KD på hvorfor de mener oppnevningen av Klausen ikke er i strid med forskriften. Dette har fått jussprofessor Einarsen til å spekulere i om departementet har forsøkt å villedde pressen – en kritikk departementet tidligere ikke har ønsket å kommentere, ifølge Khrono.

Sandra Borch forklarer nå overfor VG at de ulike forklaringene skyldes tiden det har tatt å rydde opp i saken.

Det kan være saker som må behandles på nytt

Sandra Borch,
Forsknings- og høyere utdanningsminister (SP)

noen tvil om at oppnevningen av leder er håndtert på riktig måte, sier hun via en pressemelding fra eget departement.

Svart på hvitt

Tarjei Bekkedal ved Det juridiske fakultet ved UiO har sagt til VG at loven er klar. Klagenemnden består av sju medlemmer som blir oppnevnt av Kunnskapsdepartementet. I dens forskrift står det at «Ingen medlemmer kan oppnevnes for mer enn to perioder». Setningen har vært inkludert i alle tidligere oppnevninger. Likevel ble Klausen i april 2022 oppnevnt til sin tredje periode.

Høyere utdanningsinstitusjoner kan etter Universitets- og høyskoleloven straffe studenter for fusk. Felles klagenemnd er en statlig nemnd som behandler slike tiltak. Dette kan blant annet resultere i utestenging for studenter som blir felt.

Ifølge Khrono har det vært 286 vedtak om utestengelse mens Klausen ulovlig har sittet som leder.

– Det må være lov å gjøre feil, men da må man rydde opp. Det har jeg gjort nå.

Videre understreker Borch at Klausen ikke står ansvarlig for oppnevningen.

– Jeg understreker at Klausen ikke har noe ansvar for de vurderingene som departementet har gjort. Da hun ble gjenoppnevnt som leder av Felles klagenemnd i april 2022, spurte Klausen departementet om det var i tråd med reglene for oppnevning til nemnden. Det bekreftet KD at det var.

Dessuten hedrer Borch også Klausen for det arbeidet hun har gjort i det hun omtaler som en krevende periode med pandemi.

KD forteller til VG at de er i gang med å finne en ny leder som kan erstatte Klausen, men kan ikke sette dato for når dette er på plass.

universitas@universitas.no

utenriksredaktør: **Knut Egil Aure Nilsen**
keanilsen@gmail.com 979 59 045

UTENRIKS

STUDENTER SKVISES UT AV BOLIGMARKEDET P

Måtte ut med

FOTO: KRISTINN INGVARSSON

Rusten politikk: Professor i økonomi ved Universitetet på Island Thorolfur Matthiasson mener at Island med bedre politikk kunne holde prisstigningen på samme nivå som ellers i Europa.

Turister og arbeidere skviser studenter ut av boligmarkedet. – Det gjør hele saken mer utfordrende, mener norsk utvekslingsstudent i Reykjavik.

Island

tekst Armann Kippersund

– Dette går jo ikke. 20. august måtte Bjørn Penk (23) ut med en sum på rundt 16.000 norske kroner i måneden for en kjellerleilighet i utkanten av Reykjavik.

Med en plan om å ta et år av masteren sin i design, var det vanskelig å se hvordan det skulle gå.

– Jeg ble nødt til å revurdere, og har nå landet på at jeg kun kan være her ett semester, sier utvekslingsstudenten fra Norge.

Men dette hadde ikke gått hvis han ikke hadde flyttet igjen, dit han bor nå, i en leilighet han deler med en annen. Prisen de beta-

ler? Omtrent 10 000 hver, ekskludert strøm.

– Jeg har hatt flaks, sier han og drar litt på ordene. Han sier likevel at flaksen ligger i at han er en av de han kjenner som har billigst leie, og at strømmen heldigvis er billig.

– Det er priser på mat og tjenester som er fryktinngytende.

Uoversiktlig situasjon

Situasjonen han befinner seg i er ikke unik. Island er allerede et av de fem landene i verden med høyest levekostnader ifølge Forbrukerpris-indeksen, som resulterer i at flere studenter befinner seg i økonomiske vanskeligheter. Når kostnadene nå har økt betraktelig er situasjonen desto mer prekær.

Penk forklarer at det likevel er stor variasjon i hvordan omstendighetene påvirker studenter.

– Noen land har gode forutsetninger, og jeg er en av de heldige

Det at vi konkurrerer med turister gjør hele saken desto mer utfordrende

Bjørn Penk (23), masterstudent i design

som får det studielånet jeg har, sier han

Han legger til at med lånekassens bidrag på rundt 9000, samt stipendet fra Erasmus på 6100, skal være akkurat nok til at det går rundt.

Likevel er stipendet forsinket, og kommer ikke før i oktober.

– Andre har det mye vanskeligere, og er nødt til å jobbe i stor grad og ta opp andre typer lån, sier Penk.

Han legger til at selv om kostnadene er høye i Norge, kan det ikke sammenlignes med Island.

– Jeg anslår at jeg i Norge hadde betalt halvparten av det jeg må betale her.

– Sterkt press i økonomien

Professor i økonomi ved Universitetet på Island Thorolfur Matthiasson slår fast at kostnadene på den nordatlantiske øya har gått kraftig opp siden januar (se faktaboks), og at årsakene er sammensatte, men at det er spesielt én faktor som bidrar.

– Det er sterkt press i økonomien på grunn av turismen. I 2022 var det 1,5 millioner turister, og i år forventes det 2,2 millioner, forklarer han og henviser til tall fra Islands sentralbank sin forskningsavdeling. Tallene viser også en økning med 5,3 prosent i

Kostnadsøkningen på Island

+ Fra 16. januar har prisen på 100 islandske kroner økt fra 6,92 NOK, til 8,23 NOK

+ Prisindeksen har økt med 5-6 prosent siden januar og husleien 5,6 prosent i samme tidsrom.

+ I tillegg er inflasjonen på 7,7 prosent.

+ Island er på 5. plass på konsumpris-indeksen, Norge er på 9. plass..

Central Bank of Iceland og Statistics Iceland

andel i arbeid, samtidig som BNP økte med 4,5 prosent. Tallene viser utviklingen fra i fjor sommer til nå.

– Antall sysselsatte øker med 11.200 personer i alt, mer enn halvparten i turisme-relaterte ak-

PÅ ISLAND: 16.000 i leie

Populær øy: Den nordatlantiske øya fikk besøk av rundt 1,5 millioner turister i 2022.

To verdener i ett: – Jeg ønsket å studere et sted hvor jeg kunne gå fra forelesning til vill natur og tilbake i løpet av en dag, sier Bjørn Penk (23) om hvorfor han valgte Reykjavik.

tiviteter. Alle disse skal ha husly, og da må de kjempe med turistene om den plassen. Hvis det ikke er nok hoteller til å huse alle turistene, har vi et utbrudd av Airbnb, sier han og legger til:

– Disse enhetene blir ikke leiet ut til studenter, og i tillegg presser de prisnivået opp.

Matthiasson forteller at på Island, som i likhet med Norge ikke er medlem av EU, benytter myndighetene seg av toll for å regulere import og eksport. Mekanismen bidrar derfor til å presse opp matvareprisene, spesielt hvis prisene faller internasjonalt.

– En nominell styringsrente på 9,25 prosent (formell rente som bankene forholder seg til, journ. anm.) er ganske høy, og er på det nivået for å få bukt med inflasjonen. Dette gjør kronen sterk, og fører til at importerte varer blir «billigere» og demper inflasjonen.

Han forklarer videre at det på Island nå er stor spenning før lønnsforhandlingene som skal

finne sted på nyåret. Samtidig er det for utenlandske studenter lite å tjene på dette.

– Den sterke kronen bidrar, i enkelte tilfeller, med å gjøre det ekstremt dyrt for utenlandske som oppholder seg her, sier Thorolfur Matthiasson.

Etterspør dialog

Mekanismen Matthiasson går i detalj på, er det som nå har spist opp store deler av Penk sine oppsparte midler.

– Jeg blir nødt til å innhente dette når jeg kommer tilbake til

De spises ut av markedet

Thorolfur Matthiasson, professor i økonomi ved Universitetet på Island

Norge.

Han legger til at omfattende planlegging er avgjørende for studiehverdagen, noe som er langt

lettere sagt enn gjort når man får hele lånet fra Lånekassen på én gang.

– Det kan være en fin ting, men gjør det vanskelig med tanke på å rasjonere og tenke fremover. Jeg kjente ikke til matkostnadene før jeg var nødt til å budsjettere et helt semester, sier han.

Han legger til at imøtekommelsen fra stedet han studerer, Listaháskóli Íslands (Islands kunsthøgskole), har vært svært mangelfull.

– Noe mer enn en blank avisning hadde vært til stor hjelp. Universitetet kjenner de aktørene og relasjonene på markedet, alt som vi ikke kjenner. Det hadde vært uvurderlig og fått en introduksjon. Det er greit at jeg ikke ender opp med leilighet med en gang, men en eller annen form for dialog hadde vært bra, sier Penk.

Han ble derfor stående med lite til ingen forkunnskaper om leiemarkedet på Island, et leiemarked som i stor grad skiller seg fra det han var vant med.

– Det at vi konkurrerer med turister gjør hele saken desto mer utfordrende, sier Penk. Enkelte universiteter har derfor egne tilbud for studenter, men også dette er svært begrenset og heller ikke tilfellet hos alle.

– Mitt universitet valgte å holde seg utenom boligmarkedet, de lot det være helt opp til enkeltstudentene. Da ble det Facebook, venner og mange telefonsamtaler. Det var en omfattende jobb.

Marked versus politisk styring

Matthiasson bekrefter at boliger stort sett er privateide, men at studentsamskipnad på Island fortsatt har tilbud.

– De har bygget mange hybler i hytt og vær det siste året. Men det er ikke nok til å møte etterspørselen.

Og studentene kommer da i en skvis. – De spises ut av markedet.

Han opplever i likhet med Penk at det er vanlig å heller leie gjennom Airbnb, for så å presse prise-

ne på de utleieboligene studentene kunne ha bodd i.

– Studentene taper siden de har minst kjøpekraft. Og dette kommer i tillegg til endringene i valutaen.

– I hvor stor grad skyldes kostnadsøkningen markedet kontra politisk inngripen?

– Det innenlandske markedet er til dels skjermet fra utenlandsk konkurranse gjennom høye toll på landbruksprodukter. Boligmarkedet er i konstant krise, som betyr at man ikke har et brukbart system for boligfinansiering.

Han mener videre at den økonomiske politikken er mangelfull.

– Det er stram pengepolitikk, mens finanspolitikken er mer løssluppen. En dårlig politikk har sin del av skylden. Med bedre politikk skulle man kunne holde pristigningen på Island omtrent på samme nivå som i Europa ellers, avslutter Matthiasson.

DEBATT

idé- og debattredaktør:
tora.vassnes@gmail.comTora Vassnes
901 98 567

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Yale Daily News

I New Haven i USA debatteres det fremdeles over koronaregler. Det har vært en økning i antall smittede siden semesterstart. Teststasjonene er lagt ned, og de har sluttet å telle tilfellene ved universitetet Yale. Vaksinene er ikke lenger like effektive som da de ble

tatt for to år siden. Studentene bruker ikke lenger munnbind og tester seg mye sjeldnere enn før. Ruthie David, student ved Yale, ytrer sin bekymring og ber studentene om å fremdeles bry seg om koronaviruset. Smittetallene stiger også i Norge, bør vi skjerpe oss?

Cherwell

Da Universitetet i Oxford inviterte Kathleen Stock, en kontroversiell figur i britisk transdebatt, startet en diskusjon blant studentene. Selv om staten har et ansvar for å verne om ytringsfriheten, er universitetets ansvar å generere kunnskap. Et universitet skal ikke

invitere forskningsfornektere til debatt kun for ytringsfrihetens skyld. Universitetet hadde ikke invitert en klimafornekter til en faglig debatt, hvorfor skal man invitere mennesker som fornekter eksistensen av transmennesker?

Ukas tvitringer:

Andreas V-R @andreasveie

Erna: Nå som jeg er statsminister, må du love å holde deg unna aksjene, Sindre Finnes.
Sindre: Jeg lover, Erna, min kone (Sindre, til en aksje kl 02:34): hbor mye koster fu

Hvorfor drive med fyllekjøring når du kan drive med fyllekjøping??

mr fjert @mr_fjert

man vet både Erna og Sindre lyver om at de ikke snakket om det med hverandre fordi folk som kjøper og holder på med aksjer holder faen meg ikke kjeft om det

word.

Farbror Mamma Melker @kaffekjele

Greit at Høyre vant valget, men litt merkelig at Eirik Lae Solberg ropte «nå er jeg blitt Lae, ødeleggeren av Oslo» på valg-vaken?

Ikke prøv å fortell meg at høyresiden er snille.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Studiestøtten må økes til 1,5 G

Lånekassens slagord er «Vi gjør utdanning mulig». Er dette egentlig sant?

Studiestøtte

Christine Riis-Pedersen, Leder, Naturviternes studentstyre
Masterstudent i Marinbiologi og limnologi ved Universitetet i Oslo

Mens debatten om studiestøtten går sin vante gang, er det viktig at vi tar innover oss konsekvensene av dagens utilstrekkelige ordning. For i dag er mange studenter fanget i en evig tidsklemme, i et forsøk på å sjonglere fulltidsstudier og økonomiske forpliktelser. Lånekassen sitt slagord er «Vi gjør utdanning mulig», men er det egentlig sant?

La oss ta en titt på en hovedkostnad for studenter: SiO-hybler nærmer seg en månedlig leiepris på skremmende 8.000 kr, mens lånekassen månedlig utbetaler 9.408 kr i lån og stipend. Etter månedskortet er betalt, sitter vi igjen med knappe 900 kr til livsopphold og andre nødvendigheter. Vi trenger ikke Hallgeir fra Luksusfellen for å se at dette regnestykket ikke går opp. Lånekassen gjør utdanning mer tilgjengelig, men for mange blir finansiering av studier gjennom Lånekassen alene en illusjon. Opp mot halvparten i SSB sin undersøkelse om studenters levekår fra 2021 oppgir at de jobber fordi bstanden fra Lånekassen ikke strekker til. Kanskje er det deltidsjobbene som fortjener slagordet «Vi gjør utdanning mulig»?.

Å jobbe ved siden av å studere fulltid har noen udiskutable fordeler, som for eksempel erfaring og nettverksbygging. La oss likevel være ærlige om de klare ulempene

ILLUSTRASJON: MINA WIKEBY

Alle i Norge skal ha lik rett til å fullføre utdanningen sin, uavhengig om familien din er bønder eller børsmeglere

det også fører med seg. Deltidsjobben frarøver nok timer til at over 40 prosent oppgir den som grunnen til at de er forsinket i studiene sine.

Vi i Naturviterne insisterer på at studiestøtten må økes til 1,5 G med en årlig justering i takt med trygdeoppjøret. Vi tror på en visjon der alle i Norge har like muligheter til å fullføre en utdanning, uavhengig om familien din bor i en by eller en bygd, og uavhengig om familien din er bønder eller børsmeglere. Jeg kan ikke annet enn å tro at Sandra Borch er enig med oss, men det vil handlekraften avsløre. Vi trenger ikke velvalgte ord, vi trenger at Lånekassen gjør utdanning mulig.

debatt@universitas.no

O Sindre Finnes

Er Erna ennå stjerna?
Sindre. Finnes han?
Det ånder i sivet, men kjerna?
Det grubles i Norges land.

Er'n hekta på ruletten?
Hører'n da null & niks ved frokostbordasetten?

Får serveringsdama driks?

Ola Bog, forfatter

FORSKERINTERVJUET

– Vi evner ikke lenger å tenke langsiktig

Greta Thunberg-generasjonen erklæres død. Professor Dag O. Hessen tror ikke konsekvensene av klimaendringene har gått opp for oss.

Klimaengasjement

tekst Tora Vassnes
foto Adrian Heggem Misfjord

Dag O. Hessen er biolog og professor ved Universitetet i Oslo. Han tror at grunnen til at ikke flere stemmer på klimapartier, er fordi vi sliter med å tenke langsiktig. Vi trenger å merke klimaendringene på kroppen før vi kan koble på begge hjernehalvdeler når vi går til valgurnene.

– Dette kan nok oppfattes som enda en runde med en halvgammel professors snusfornuftighet, og moralske korrekthet, men jeg tror at hvis de fleste stirrer seg selv inn i øynene, og spør seg om hva som dypest sett gir mening, så tror jeg ikke man lander på at det er den kortsiktige hedonismen.

Halvhjertet klimapolitikk

De borgerlige og Arbeiderpartiets klimapolitikk kan virke appellerende for velgere, fordi de tilbyr kortsiktige løsninger som muliggjør at samfunnsordenen forblir slik den er i dag. Det er ikke et under at folk vil stemme på partier som tilbyr en løsning hvor man både kutter klimautslipp og samtidig opprettholder det samme forbruket.

– I dag har de fleste partier et miljø- og klimalibi. Dette er likevel basert på en «stø kurs-holdning», for eksempel å tenke at det ikke nytter å gjøre noe for klima her til lands. Det er noe veldig halvhjertet med det.

Tiktok og konkurransesamfunnet

Det konkurransedrevne samfunnet hindrer oss i å tenke langsiktig. Ting går i rasende fart, mye er drevet av Tiktok og impulser. Det å ha et langsiktig perspektiv på samfunnet og klimakampen, drukner i alt støyet. Hessen mener at hvis ting oppfattes som traurig, moralsk korrekt og kjedelig så appellerer man ikke til unge menn. Klimaskepsis havner inn i den samme suppa som anti-woke, kjønnsidentitet og vaksineskepsis. Det er en kollektiv reaksjon mot det som oppfattes som en moralsk prektighet, en hevn mot sannheten.

– Dette tror jeg er litt av forklaringen på hvorfor Andrew Tate og Jordan Peterson inspirerte unge menn føler på at det smaker for mye av politisk korrekthet fra venstresida, og med på kjøpet følger da også en slags klimaskepsis.

Vann til knærne

I Norge er én av fire skeptisk til menneskeskapte klimaendringer. Klimaendringene har ikke helt gått opp for oss. Hessen tror at det ikke er før folk

Dag O. Hessen: biolog og professor ved Universitetet i Oslo.

merker klimaendringene på kroppen, før de står med vann opp til knærne i sin egen stue, at det monner.

– Det er først når klimaet selv taler sitt tydelige språk at vi virkelig forstår. Vi må føle det på kroppen, se at produksjonssystemene bryter sammen, se at klimaflyktningene på alvor begynner å komme.

Ikke moralsk forsvarlig

Hessen beskriver det som at vi henger igjen i Gerhardsen-tiden. Den gang var vi et fattig samfunn, og satsingen på industri og dens påfølgende økonomiske vekst har gitt oss bedre liv og bedre helse. Økonomisk vekst har vært en suksessoppskrift, og nå er det markedet som setter premissene for samfunnsutviklingen. Det er først nå at vi ser de negative konsekvensene av det.

– Det er åpenbart at vi ikke kan ha videre materiell vekst. En videre økonomisk vekst i denne halvdel av verden er ikke moralsk forsvarlig, verken overfor den fattige delen av verden eller for de ufødte.

Vi skal ikke sitte rundt et bål og spise barkebrød

Kald havregrøt

Til slutt mener Hessen at miljøbevegelsen har sviktet i å tilby unge et kult fremtidssamfunn. Klimatiltakene skal ikke ta oss tilbake til en trist samfunnstilværelse der vi sitter rundt et bål og spiser barkebrød. De har kun fokusert på hva man er i mot, men man må tilby et alternativ som virker attraktivt, og vise hvordan det er bedre.

– Vi skal jo ikke tilbake til en historie hvor man satt og frøs inne i 10 minusgrader og spiste kald havregrøt. Det er ikke sånne visjoner som skaper entusiasme.

KULTUR

kulturredaktør: **Freya Eikrem Ims**
freyja.heims@gmail.com 955 52 183

JAKTEN PÅ KULTUREN:

Stappa hiphop-bibliotek og opera på trikken

Utforsking: Journalistenes første utfordring ble å hoppe i den kalde Oslofjorden i regnværet.

Hva kan Oslo by på en fredag der alt plutselig er gratis? Rumpevriking, meditasjon om fargen på ditt indre øye og opera på trikken stod på programmet.

Oslo kulturnatt

tekst Vanja Krøvel og Sofie Kristine Flydal
foto Isabel Svendsen Berge

Fredag 15. september er Oslos kulturliv lagt åpent selv for fattige studenter. Oslo kulturnatt byr nemlig på smakebiter av det meste, helt gratis. Vi begir oss ut på et graveprosjekt om hva kultur egentlig er – og hva Oslo kan by på når det kommer til feltet.

Badstue og kø

Første kulturforsøk blir i badstuen. På langkaia skal vi kunne ta badstue gratis, men et uforutsett hinder dukker opp – det er kø. I forvirring vender vi oss til et par karer bak oss i køen.

– Er kø kultur?

– Jeg vet ikke, det kommer an på om det er køkultur eller ikke, forklarer Tord Steffensen Sortland, som må be kompisen sin om hjelp til å supplere.

– Det har ikke vært så god køkultur her nå, vi har jo ikke snakket så mye med dem foran og bak, sier Ole Andreas Dalsbø.

– Egentlig løsner vi litt opp i det?

– Ja, dere gjør det, nikker Dalsbø og Sortland.

Vi blir alle enige om at den norske køkulturen er nettopp å ikke snakke til fremmede. Dermed sier vi farvel til køeksperimentene og snur oss rundt i

køen, mens de neste tjue minuttene går forbi med dem hakk i hælene på oss.

Inne i badstuen er det mer kultur for å prate, har vi hørt.

– Er badstue kultur?

Vi har sett oss ut en venninnejeng på tre.

– Jeg føler jo at badstuekulturen i Oslo står veldig sterkt. Den har kommet seg de siste årene generelt i Norge, tror Ingrid Holmberg Lurås.

Det er gratisprinsippet som har lokket henne, Victoria Steen Hansen og Tora Friberg Skaug ut i havet denne ettermiddagen. Skaug har badstue hjemme hos mor og far, men alle tre er badstue-i-Oslofjorden-jomfruer.

– Skal dere videre ut i kulturnatten?

– Jeg vurderer noe slampoesi eller museum. Men det begynner jo å bli kveld, så det er jo spørsmål om tid, sier Hansen.

Det har ikke vært så god køkultur her nå

Ole Andreas Dalsbø, badstugjest

otek

Elektrisk stemning: To par gjør seg klar for dance battle, mens publikum spent heier og hoier før det hele begynner.

– En lørdag eller en søndag hadde passet bedre, mener Skaug.

Oppfordring til arrangørene der, altså.

Vi hopper ut i vannet en tur før vi blir jaget ut av badstuen og vandrer langs fjorden til neste stopp.

Dancebattle på biblioteket

Deichman Bjørvika er okkupert av unge folk som er alt for kule til at to nybadede journalister kan kaste seg inn i dansesirkelen.

Stemningen er elektrisk. Tross tvekampene er det ingen stygge blikk i sikte, for her heier folk like mye på motstanderne som de heier på seg selv. Danserne kjemper mot hverandre i par, der DJ-ens musikkvalg bestemmer dansen – alt fra RnB til afrobeats og house dance. Breakdance, vogue og lettere rumberisting er blant det som fremvises.

Flere av de dansende står like utenfor sirkelen og varmer opp. To av dem er Erik Kalstad og Oskar Grønning.

– Fordi det er gøy bare, forteller Kalstad når de får spørsmål om hvorfor de er med.

Ved siden av ham fortsetter Oskar Grønning å danse. De vet nemlig ikke når de blir ropt opp for å danse, og må holde seg varme.

– Jeg har dansa hele livet egentlig. Litt for lenge. Startet med hiphop nå, også har jeg danset samtid tidligere, sier Grønning.

Mens han snakker kan lyden av joggesko som glir bortover gulvet høres.

– Dans er lidenskap, men samtidig er det bare for gøy, sier Grønning.

Han og Kalstad skal ikke danse sammen. Selv om det er konkurranse, forteller de at stemningen generelt er vennskapelig rundt dansegulvet.

– Har dere noen forhåpninger om å vinne?

– Nei, ikke egentlig. Vi er bare med for gøy, sier Grønning.

– Jeg gleder meg også til å se de andre, legger Kalstad til.

Like etter blir han ropt opp og må gjøre

Danseglede: Erik Kalstad måtte improvisere frem en dans uten å vite sjangeren på sangen i forveien.

Dans er lidenskap, men samtidig er det bare for gøy

Oskar Grønning, dansegjest

KULTUR

Fargemeditasjon: Nasjonalmuseet hjalp de fremmøtte med å finne fargene i sitt indre øye.

seg klar på dansegulvet. Trinnene styres av musikken – Kalstad får servert house dance-musikk, kan en tilskuer opplyse oss om.

Til slutt blir også ikke-danserne revet med. Slitne fra badstue starter begge journalistene Sofie og Vanja så vidt å vrikke på dansefoten.

Fargemeditasjon og lydbad

gong

– Pust inn, pust ut. Kjenn etter. Kjenn at du er her. Se for deg at korsryggen din bytter farge. Klarer du å føle at korsryggen din er rød?

Spredt utover gulvet på Nasjonalmuseet ligger en gruppe mennesker foran kunstverket «Escalade Beyond Chromatic Land». Det er klart for fargemeditasjon og lydbad. Vi beveger oss oppover kroppen, hvor hver del har sin egen farge.

Det er her opplevelsen til de to journalistene spriker mest i løpet av kvelden. Vanja er frelst. Selv før instruktøren forteller hvilken farge navlen har, kjenner hun at den er oransje. Og når didgeridooen stemmer i, gleder hun seg over alle nyansene som oppstår. Stemmene fra alle de kunstinteresserte forsvinner og roen brer seg. Alt som har plass i Vanjas hjerne er blokkfløyten som forteller at hennes tredje øye er lyseblått.

Sofie ligger mest og irriterer seg over det

nyoppdagede faktum at hun faktisk ikke klarer å skape en farge på innsiden av øyelokket på kommando. Høydepunktet er likevel å få lukket øynene og slippe unna det begredelige «kunstverket» av fargede puter klistret til en vegg – som du ikke engang kan lene deg inntil!

For å få et bredere perspektiv, huker vi tak i deltakere Ida Holmagan og Karoline Fauskanger Andersen.

– Jeg har meditert før, men ikke i slike type omgivelser, sier Holmagan.

– Klarte dere å se fargene?

– Ja, svarer de i kor, til Sofies store skuffelse, mens Vanja nikker engasjert med.

Andersen forteller at enkelte av fargene var lettere å komme inn i enn andre.

– Er meditasjon kultur?

Det mener de begge at det er.

– Alt man gjør er på en eller annen måte kultur, men særlig når man kombinerer det med kunst, sier Holmagan.

– Hva er kultur?

– Det er kanskje lettere å si hva som ikke er kultur. Det er hvordan man bruker det, hvordan man oppfører seg, hva man er oppatt av og hvordan man gjør ting, avslutter Holmagan.

Så bærer turen videre til Stortorvet. Det er duket for opera på trikken.

Skeptisk og nyfrelst: Ikke alle lot seg overbevise av fargens meditasjonskraft.

Alt man gjør er på en eller annen måte kultur

Ida Holmagan, meditasjonsgjest

Operatrikken

På Stortorvet trer vi inn på en av Oslos nye trikker og setter oss spente ned. Trikken fylles opp mens en pianist sitter klar ved et keyboard med to sangere ved sin side.

Turen begynner gjennom Oslos mørknende gater, og Carmen (Emilie Kroon) synger om at «kjærleiken» ikke kan temmes. Dramatikken er å ta og føle på mens mezzosopran Emilie Kroon og sopran Hannah Edmunds bytter på å vandre gjennom trikken og publikum mens de fremfører operasvisker sammen med mer skjulte perler.

På et tidspunkt kommer et blålys i form av en passerende politibil som timet og tilrettelagt under et av arienes (opera-språk for sang) klimaks.

– Det er krevende, men veldig gøy, forteller Edmunds etterpå om konseptet å synge opera inne i en trikk i bevegelse.

Plutselig bremses det brått, og da kan det være utfordrende å holde balansen. Men *the show must go on*, lyder stemningen fra sangerne.

– Man lærer seg utrolig mye av hva som *connecter* med publikum. Vi er jo aldri så nære publikum, som nå når vi går blant folk, sier Emilie Kroon.

– Men det er kanskje ikke den beste akustikken?

– Akkurat det er jo ikke helt optimalt, sier Edmunds.

– Vi prøver å komme litt til bunns i begrepet kultur i kveld. Hvordan henger opera og kultur sammen?

De to ler først av spørsmålet vårt, men svarer likevel:

– Jeg tenker at opera knytter sammen det som har vært med det som er nå. Vi tar opp tema som har vært like viktige i fortiden som de er nå, både politisk og kjærlighetsmessig og alle de store spørsmålene som alltid har fulgt med, sier Kroon

– Alt er jo bare menneskets følelser forhøyet, det er det opera er, det tar alt på spissen og da blir det jo en del av vår kultur også fordi man tar på seg menneskets følelser og det er universelt uansett, sier Edmunds.

– Hva med trikk, er det kultur?

– Ja, det er det jo også! utbryter Kroon.

Sangerne er åpenbart mer på gli nå. Hun fortsetter:

– Det er en annen slags kultur, mer i samtiden. Men det er det samme der, at vi forsøker å få operaen inn i samtiden fordi det er mange som ser på det som noe

som tilhører fortiden. Så det er veldig fint at vi kan sette sammen de to.

– Til vanlig sitter folk i sin verden, mens her blir trikken et felleareal for folk og for musikken, sier Edmunds.

Vi takker for oss og sklir ut i Oslo-natta. Både journalister og fotograf er enige om at dette siste trikkestoppet var kveldens høydepunkt. Også er kanskje ikke Oslo så dårlig på kultur når alt kommer til alt – man må bare lete.

universitas@universitas.no

Til vanlig sitter folk i sin verden, mens her blir trikken et felleareal for folk og for musikken

Hannah Edmunds, sopran og trikkepassasjer

Dramatikk på trikk: Trikken er kanskje ikke det beste rommet for akustikk, men Oslos mørknende gater og sirener utenfor satte stemningen.

by Larm

Årets by:larm-festival, spekket med en mengde up-and-coming artister, har nylig gått av stabelen i Oslo. Her er Universitas' dom over et knippe av dem.

Vi har sett:

- Ratthews
- Tyr
- Miriam Bryant
- Nelly Moar
- Shiner
- Live Hanken
- Swank Mami

Anmelderredaktør:
Mathias Basma Moen
412 56 125
anmeldelser@universitas.no

FOTO: OLE MARTIN ANDREASSEN

Musikalsk pappmasjé

Ratthews rave-inspirerte punkuttrykk imponerer de oppmøtte på Blå.

Hvem: Ratthew
Hvor: Blå
Når: Lørdag 21:00

Råskapen og energien er like sprengte som forsterkerne synes å være. Ratthew ytrer og de får i samhandlingen med deltakerne i denne boksen av lys og lyd som for en halvtime utgjør lokalet.

Ratthew er som en sammensmelting av æraer – en slags plukk-og-miks av inspirasjonskilder over hundre års tidsspenn. Samtidig viderefører trioen en godt etablert norsk tradisjon innen undergrunns støy-punk à la Deathcrush, Dark Times og Lucky Malice, mens de internasjonale sammenligningene heller går til riot grrrl-bevegelsen som de selv refererer til. Videre kaller de seg både jordnære og avant-garde dada-punkere, som må være blant tiårets mest bombastiske – og potensielt pretensiøse – selvmotsigelser.

Sentral i dadaismens uttrykk var derimot det anti-estetiske og forakten for det borgerlige, så tematisk er de absolutt på punkt. Estetikken virker nøye gjennomtenkt, og skal åpenbart gå i frontlinje mot en form for konform, borgerlig norm. Bassisten er

utvilsomt inspirert av David Bowie, fylt med stjerne-sminket øye og bassvarianten av den dråpeformede Vox-gitaren han brukte på tidlig 1970-tallet.

Den dødelige komboen er sammenfletting av Madchester-rave, riot grrrl, LHBT+, punk-estetikk, lysshow som matcher en budsjettversjon av *The Prodigy*, og en sonisk presentasjon som overgår det til nå utgitte materiale. For å formulere det på rølpunk-vis: De har energi som kommer ut av ræva, og jeg digger det.

Så ferske er de i gamet at de ikke fyller den beskjedne halvtimen som er avsatt til by:Larm-konserter. «Vi har jævlige korte sanga – vil dokk hør den en gong til?», er det retoriske spørsmålet som ropes av vokalistene før de setter i gang med å fylle de resterende minuttene med låter de allerede har spilt. Ja, takk, tenker jeg. Ja, takk!

Gabriel Corbin Arntzen
anmeldelser@universitas.no

En litt for stor hjemmefest

Ved hjelp av rapkollegaer tar Tyr et oppgjør med fjorårets debutalbum *Tyrtape*.

Hvem: Tyr
Hvor: Sentrum Scene
Når: Torsdag 22:00

Et kvarter før Tyr skal på scenen, ankommer jeg en av de største, men også mest upersonlige scenene på by:Larm. På scenen er det blått lys og en dj-booth, mens en nesten folketom sal stjeler oppmerksomheten. I det han kommer på scenen dukker likevel publikum opp fra intet. Publikum, som i dette tilfellet er en blanding av fnisete wannabe-groupies på første rad og krøllete hipstergutter med Tyr som forbilde.

Tyr legger all vekt på fjorårets *Tyrtape*. «Dette er siste gang jeg spiller *Tyrtape*», sier han før han åpner showet med «Tyr season». Denne låten er kanskje aller mest kjent for den selvcentrerte linjen «det er Tyrs år», som publikum ved hjelp av Tyrs hypede kompisser blir med å synge til.

Sceneshowet er enkelt, med lite lys og opplegg. Det kan kanskje komme av at Tyrs suksess har blitt enormt mye større enn tenkt under by:Larm i fjor, da han spilte på den mye mindre Melascenen. Likevel evner han å fylle halvtimen han har til rådighet med god energi og dansestemning.

Publikum er splittet under store deler av konserten, men i front varmer de seg opp og rapper med. Under «Drinks» begynner hele publikum å synge med, og det blir god stemning. Uheldigvis for Tyr oppstår det også tekniske problemer, som fører til en noe klein seanse der han rapper a capella om at han ikke skal kjøpe drinks, men et miksebord.

På en halvtime rekker Tyr å spille sine mest kjente hits, som «21» og «Osloflows». Han rekker også å ta med seg Larsiveli på kraftfulle «Graveyard Shifts», Oscar Blesson på den melodiose «Chanel» og Kojo på den såre «Bli når jeg drar». Gjestene tilfører showet en god energi, men det kan virke som at showet går litt for fort, med tanke på alle de raske byttene Tyr må utføre på en liten halvtime.

Til tross for tekniske problemer og et noe lunken og splittet publikum, gjør både gjestene, kompisene i DJ-booth og ikke minst hovedpersonen Tyr et iherdig, grundig og godt forsøk på å gi *Tyrtape* den avskjeden den fortjener. Med såre og inderlige tekster, mye energi og dans, hopping på scenen og god stemning, føles det ut som jeg er på en intim hjemmefest i et altfor stort lokale. Neste år håper jeg Tyr får den tiden og budsjettet han fortjener, så hans fremtid blir enda bedre og større enn torsdagens konsert.

Maria Anna Beatrice Christiansen
anmeldelser@universitas.no

FOTO: MAGNUS GULLIKSEN

Dans til sanger om et knust hjerte

Miriam Bryant fikk til og med de som ikke har gått igjennom et brudd til å røres av tekstene hennes under by:Larm-opptredenen.

Hvem: Miriam Bryant
Hvor: Sentrum Scene
Når: Torsdag 23:00

Svenskenes popdronning Miriam Bryant er en artist jeg bare har hørt på i eget hjem etter å ha blitt dumpa. Jeg var derfor veldig nysgjerrig på å se om hun ville lage et godt show, eller få publikum til å dra hjem og spise en boks med iskrem. Konserten startet kl 23.00. I halvtimen før sto jeg spent og kald i et nesten folketomt rom. Da lysene ble slått av og røyken på scenen fylte seg opp, strømmet menneskene inn. Den eneste lyskilden var et rødt lys midt på scenen, som opplevdes nærmest hypnotisk. Plutselig hørte vi Miriams stemme over høyttalerne, lysene ble slått på og hun kom løpende inn på scenen. Mitt første inntrykk var at svensk er driftfint, og hun ser fantastisk ut.

Bryant startet med en sang jeg ikke har hørt før, og publikum responderte med litt vugging og smil. Folk sto spredt utover hele rommet, slik at det var god plass til å danse og bevege seg, men Bryants energi så ikke ut til å smitte over. Stemningen i salen følte likevel god, og publikum ble varmere i trøyen etter hver sang. Aldersgruppen var variert, med folk både over femti og under tretti, men det var guttene i tjuårene som sang høyest med på de kjærlighetsladde sangene.

Publikum badet i rødt lys store deler av konserten, mens vakre vokaler runget i veggene. Bryant satte seg flere ganger ned for å synge direkte til

fremste rad, og klarte å få god kontakt med publikum. Det var derfor flere som trakk nærmere scenen, og noen som startet å danse swing blant resten. Hun hadde med seg et fullt band, med en gitarist som kunne fått enhver til å dåne. Bryant brukte bandet sitt på måter som gjør det ikke bare fint å høre på, men også gøy å se på. På en av sangene hadde hun og hele bandet en koordinert dans som skapte latter og engasjement blant publikum.

Miriam Bryant er i sine egne ord en *up and coming* artist med sanger som ofte handler om brudd eller kjærlighet. Noen av hitsene har beveget seg over grensen til Norge, slik at også vi nordmenn kjenner til tekstene. Det var derfor litt skuffende da en av hennes mer kjente sanger «Svart bil» ble sunget på engelsk. «Tystnar i luren» og «Ps, jag hater dig» sang hun uten å skuffe, og var minst like bra live. Mot slutten av konserten gjorde hun et cover av «Mitt hjarta blöder», noe som ble veldig godt tatt imot med allsang fra publikum. Bryant er utvilsomt flink til å bruke hele scenen og

ulike høydenivåer mens hun fremfører.

Til tross for at publikummet var rolig og litt vanskelig, skal både bandet og Bryant ha for at de sto på og klarte å lage et fett sceneshow likevel. Hun har en egen evne til å gjøre følsomme tekster røre noe ved deg, men fortsatt være lette nok til at man kan ha det gøy. Det var en godt gjennomført konsert med en knall avslutning på første dag av by:Larm.

Hanna Davidescu
anmeldelser@universitas.no

FOTO: HANNA DAVIDESCU

Tilbake til 2000-tallet

Med myke og attitude-fylte RnB-låter drar Nelly Moar by:Larm-publikummet inn i et univers av gutter, kjærlighet og lengselsfull forelskelse.

Hvem: Nelly Moar
Hvor: John Dee
Når: Fredag 22:00

Det begynner med et drømmende musikalsk landskap som brer seg ut i rommet. Så kommer Moar på scenen. Ikledd et hvitt, langt skjørt og store sølvhoops står hun som en gudinne omgitt av hvitt lys fra alle kanter. Keyboardet er også omgitt av et hvitt stoff som gir scenen et rent, himmelsk uttrykk.

Nelly Moar overrasker i hver låt. Sangene, som kommer som perler på en snor, er så varierte og spennende at oppmerksomheten min alltid er fanget. De tar meg tilbake til tidlig 2000-tallet, men de kan samtidig minne om musikken til Ariana Grande.

Musikken til Moar mykere og mer flytende. Tekstene handler om kjærlighet og ulike relasjoner til gutter, i kjent RnB-stil. I låta «In My Head» beskriver hun den naive, unge, lengtende og drømmende kjærligheten, mens låta «Pussyboy» handler om at hun er lei av gutter som ikke vokser opp, gjenkjennelig nok. Låtene

har et delikat, litt tilbakeholdent og kult uttrykk, fylt av attitude. Det er lett å vite med, både for de som vil danse og de som bare vil nikke lyttende til musikken.

På scenen er Nelly selvsikker med en stødig vokal hele veien gjennom. Hun bærer konserten helt uanstrengt. Det er aldri påtatt. Hun higer aldri etter publikums oppmerksomhet, men får den naturlig med sin jordnære, stødige og litt mystiske tilstedeværelse.

I de siste låtene girer Nelly opp til mer poppa musikk. Dette fungerer godt som en avslutning på konserten. Hun kler både det rolige, nedpå RnB-uttrykket og det mer kraftfulle, varierte og raske tempoet. Det er ingen tvil om at hun er en tiltrengt stjerne i den norske RnB-verdenen.

Med sin *slay but calm*-holdning tar engelen Nelly Moar oss med til den drømmende RnB-himmelen som vi gjerne kunne danset i enda lenger.

Hedda Aker
anmeldelser@universitas.no

FOTO: THOMAS KJØNDAL

Shiner skinner på Ingensteds

Med industriell røffhet og perkussiv eksplosivitet gjør Shiner et sjenert publikum til en samlende ball av pulserende vitalitet.

Hvem: Shiner
Hvor: Ingensteds
Når: Lørdag 21.30

De oppmøtte fyller ikke salen, men vokalistene tar ikke til takke med blygsel, og tvinger dem frem mot scenen, før han orkestrerer en stagedive. Det blir møtt med den samme gløden som han gir, og karismaen han fremmer mellom låtene presser salen sammen i digelen bandet presenterer. «Husker dere Pearl Jam på Roskilde? La oss gjenskape den shitten på ByLarm!». Den sorte humoren er skrudd i takt med de intense rytmene, og mot slutten av konserten er det ingen i salen som makter å holde seg som stillestående beskuere. Midas gjør til gull, mens Shiner gjør til energi.

Fra før visste jeg lite om den duggfriske trioen fra Oslo by, men hva de enkeltvis har brakt til bordet, er ikke vanskelig å oppspore. Som medlemmer av Pom Poko til HVCKER og Combos har de funnet hverandre i det alternative, selv om de nødvendigvis ikke fyller samme sjangersko. Her er det kombinasjonen som har hacket frem en ny oppskrift: Punkens råskap sveises sammen med det industrielle og hipopens aggressive undersjanger.

Hiphopgruppen Beastie Boys har også sine røtter i hardcore, og hos meg bringer tidvis Shiner frem de assosiasjonene inn i smelteverket som står bak denne sammenblandingen. Noe av materialet kan derimot minne om ren screamo – en undersjanger av hardcore punk der all vokal er høyfrekvent skriking – med synthpads istedenfor gitar. Her faller derfor nyskapningen til det norske musikk sammensuriet dessverre litt sammen. Erfaring og øvelse gjør etter sigende mester, så jeg forventer at kvaliteten på låtene jevnes ut med tiden.

Uttrykket kan også minne hardcore punk-rapperne i Ho99o9 og de aggressive industrielle hiphoperne i Death Grips. Trommisen Ola Djupvik når kanskje ikke helt opp til Zach Hill fra sistnevnte band, men er i trommeteknisk storform, og dette er tross alt ikke matte-rock. Djupvik, med bakgrunn i Pom Poko, varierer fint mellom de grove

fire flate og hissige blastbeataktige virvler, og tar alltid låtene til et nytt nivå.

Vokalist Axel Olsen – kjent fra hardcorebandet Combos – vandrer i grenselandet mellom screamo-vokal, rapping og noe melodios sang. Han kan derfor minne noe om Zack de la Rocha fra Rage Against the Machine med røffere kanter. Allsidighet er alltid et stort pluss i repertoaret, så lenge man vet når man skal bruke det, og det gjør Olsen. Karl Nybergs synthpads kan også tidvis vekke assosiasjoner til samme band, men lyden er klart skarpere enn det gitaristen Tom Morello oppdriver.

FOTO: OLE MARTIN ANDREASSEN

De avslutter en intensiv halvtime med sin sterkeste låt, singelen «Shiner», som bringer frem alle elementer fra metallurgien de har til rådighet i Shiner-fabrikken. Jubelen er stor når den nå enhetlige klyngen får gjenhøre låten de gjenkjenner, og de krever mer. Personlig tror jeg at den skarpe intensiteten som beskriver bandets muskalske uttrykk gjør seg best i det konsentrerte og liden-

skapelige, da en lang økt kan gå på akkord med energinivået som kreves av både band og publikum. Med andre ord: Som skapt for by:Larm, og som skapt for deg som liker kjappe, intense konserter.

Gabriel Corbin-Arntzen
anmeldelser@universitas.no

Sjelelig visepop vasker vekk våre synder

Med sin melankolske og rivende visepop får Live Hanken verden til å stoppe opp et øyeblikk under en ellers støyete by:Larm-kveld.

Hvem: Live Hanken
Hvor: St. Edmunds kirke
Når: Lørdag 21:30

Vekk fra larm og støyende band nede i Blå- og Ingensteds-gryta, trekker vi oss tilbake inn i St. Edmunds kirke for å høre den ukjente Live Hanken. Uten profil på Spotify og med bare noen filmsnutter av låtene sine på Instagram, er vi forventningsfulle og nysgjerrige på hva denne sangeren vil vise oss. Ti minutter før konserten sitter kun seks, syv publikummere og venter stille i det intime, blå kirkerommet.

Når konsertstart begynner å nærme seg, fyller kirken seg opp. Live Hanken kommer alene inn i det hellige rommet. Hun står barføtt foran to mikrofoner med en akustisk gitar i hendene.

Live Hankens første sang er skjør, kraftfull, åpen og ærlig. Med kun akustisk, drivende gitar og vokal som hun legger lagvis i lydbildet ved hjelp av de to mikrofonene, blir musikken lengtende, rivende, melankolsk og stemningsfull. Stemmen hennes blåser som en vind gjennom kirkerommet, mens gitaren har en vuggende rytme. Jeg føler jeg sitter i en seilbåt, midt ute på havet, midt på natta under en stjernehimmel på vei til et blinkende fyr langt, langt unna.

I den neste låta kommer Lives silkemyke stemme enda klarere frem. Med enkelt

fingerspill i valsetakt fra gitaren, står stemmen hennes alene i låta «Raise the Sun». Det er så delikat og presist utført. Det er bare helt nydelig.

I sangene tar Live opp temaer om kjærlighet og relasjoner, men også dypere temaer. Låta «Hey» handler om å finne seg selv på en holme, mens «Words» handler om å lure på hva som foregår inne i hodet på en annen. Nære og ekte tekster som får hjertet mitt til å lande i kroppen.

Lives melodier spenner seg mellom lyse, luftige tonesprang til å ligge i et mer hverdagslig register. Hun synger helt uanstrengt, men samtidig insisterende og følsomt. Det river i kroppen. Publikum svømmer i musikken. Akustikken i kirken gjør at klangen brer seg over hele rommet og blir kastet som bølger mellom kirkeveggen. I et øyeblikk høres det ut som om lydene kommer fra alle kanter.

Når konserten er ferdig, kjennes det som om Lives sjelelige musikk har

vasket vekk alle mine synder. Jeg vil ikke tilbake til øl, sigg og støyete indierock igjen. Det eneste jeg lurer på er når denne musikken kommer på Spotify og hvor kan jeg høre mer. For dette klare, sterke uttrykket vil jeg ikke gi slipp på.

Hedda Aker
anmeldelser@universitas.no

FOTO: JON ANDERS DALAN

For kul for Oslo by!

Med tittelen «årets stjernesjudd» i boks og ny EP ute, er det kun et tidsspørsmål før Swank Mami tar over kontinentet.

Hvem: Swank Mami
Hvor: Indigo
Når: Lørdag 20:30

Det ligger en merkelig spenning i luften når det røde Indigo er fylt til randen allerede før konserten har startet. Artisten som bare et par timer tidligere stakk av med by:Larms egne stjernekrone, er straks ventet, og det er et ivrig publikum som ønsker å få et glimt av den beryktede sangeren.

Scenen står fremdeles tom når lokalet plutselig fylles av en hard technobeat over den frekke strofen «Swank is a bad bitch» på repeat. Det lille rommet har med ett fått en heit klubbstemning over seg, og publikum er allerede overbevist da bmp-en brått synker. Den harde basen avtar og glir over i en drømmende melodi.

Swank tropper opp på scenen, og studiofløyten sørger for at det stilige, oransje håret blåses i alle retninger. Med svart korsett, knestøvletter og digre lærhansker som rekker henne til albue, ser Swank ut som en ekte superstjerne, og vet nok allerede svaret når hun spør publikum flørtende

«Are you ready to have some fun?»

Åpningslåta «Venus Retrograde» er svevende og deilig, og publikum svaier til lyden av sangerens myke, nærmest sensuelle stemme. Jentene på forreste rad lukker øynene, men rekker ikke å gjøre det lenge før den spretende introen til «Ready» begynner. Den afroinduserte elektronikaen akkompagneres av noe likt lyden av en apito-fløyte, og får raskt alle opp på tærne.

Kombinasjonen av jentete nynning og melankolsk gitar som neste sang begynner med, får det til å se ut som at den vil gå i en banal retning, helt til vi enda en gang blir overrasket av røffe techno-trommer. Det er en kreativ yin-yang, måten den skarpe rytmen kontrasterer den feminine vokalen på, og sørger for at man i valget mellom å synge eller danse til «FWU», ender opp med å gjøre begge deler.

Kolleksjonen av instrumentaler som Swank sitter på i de ulike sangene er virkelig imponerende, og kanskje hennes aller beste tilbehør. Den smarte produksjonen sørger for et høyt energinivå gjennom alle

låtene, men også for at de brå pausene mellom låtene blir litt staccato-preget. Det blir fort en naken stillhet mellom de fengende rytmene, og hun blir tidvis stående litt alene. En DJ til å flette overgangene i hverandre og komplimentere Swank på scenen, hadde gjort mye – kun fordi man ikke helt vil hoppe ut av den kule elektronikaen.

Selv om det bertete pop-uttrykket alltid ligger til grunn, blir man aldri for komfortabel i én sjanger underveis; her mingles det på kryss og tvers med techno, jungle og afrobeat. Konserten avsluttes også med dunkende jersey club i «I Saw U», som det ikke er rart at publikum kan helt utenat. Lyden av Swank er bouncy, leken og forførende.

Tittelen på hennes nye EP «Eurostar» er ikke arrogant selvproklamasjon, for det kan være lurt å få med seg den voksende stjernen så lenge Oslo by har Swank for seg selv. Det kan nemlig bli eksklusivt raskere enn man tror.

Shilan Sari
anmeldelser@universitas.no

FOTO: EIRIK JAKOBSEN

Oslo Kulturuke, ulturkuke

I denne ukas avis prøver to av Universitas' journalister å komme til bunns i hva kultur er. Ad notam-redaksjonen synes ikke de gjorde en særlig god jobb, og tar dermed saken i egne hender. Vi møtte kulturministeren for å få en ordentlig forklaring på begrepet kultur.

– Kulturuke? sier Anette Tettebekk. Hun har møtt opp i en blå pyjamas fra topp til tå og sverger monokrome antrekk får henne til å poppe.

– Nei, hva er kultur. For du er jo kulturminister, ikke sant?

– Hihi, ulturkuke? ramler ut av munnen på Tettebekk.

Journalisten blir litt satt ut av intervjuet, og merker at Tettebekk virker litt inhabil i møte med hva kultur egentlig er.

– Men vet du ikke hva kultur er? Har det skjedd noe med din stilling som kulturminister?

– Tulkuruke, ulturkuke, tklukuruke! skriker Tettebekk mens hun peker rundt seg i alle retninger.

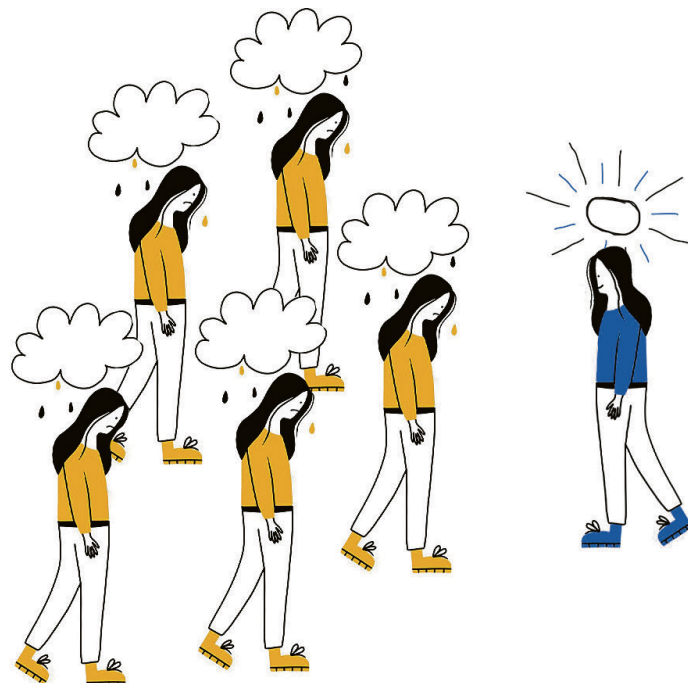
Ad notams journalist begynner å tvile på sin stilling, og googler kjapt hvem som egentlig er kulturminister.

– NEI. Det er meg! Jeg lover! Ukturkule, urtukulke, turlukuke, kulrukute, ultrukuke! hoier Tettebekk.

Ad notams journalist tør ikke forklare sjefen at feil kulturminister ble kontaktet, og tar dermed til takke med å finne ut av hva kultur er.

– Kuleturuk!!!

Av Simsalabims

Hjelp! Jeg vil bli deprimert

I denne ukas Universitas får du lese både om hvor ille det går med studentenes psykiske helse, og at politikere kanskje (ikke) kan stoles på. To-for-en-tilbud er Vi spør-redaksjonens favoritt, men dessverre er vi verken psykisk lidende eller gift med aksjehandlere. Derfor ringer vi til noen som driver med studieveiledning for å høre om de ikke kan hjelpe oss med å få litt god gammaldags depresjon.

(Ring, ring...)

– Hei!

– Hei du, mitt navn er Tomi Hode, og jeg trenger litt hjelp til å skjønne noen ting om studietilbud.

– Vent, hva sa du nå?

– Du skjønner, jeg sliter litt med psykisk helse. Eller riktignok, jeg sliter med at alle er så jævlige psykisk lidende og det er kjipt for meg. Jeg føler meg litt utenfor. Du har ikke peiling på hvilke studier som kanskje har mest buhu-stemming?

– Hvilket studie tenker du på da, er det helsevitenskapelig eller?

– Ja, assa det jeg hørt at sykepleierstudiet er ganske kjipt, fordi de får dårlig betalt og må jobbe overtid og alt sånt. Tror du at jeg kan bli deprimert av å være sykepleierstudent? Det er jo det jeg har lyst til.

– Jeg kan anbefale deg å ringe til helsevitenskapelig fakultet, så kan du prate litt mer med dem. Jeg kan

sette deg over ...

– Nei vent! Fordi jeg har litt flere spørsmål og andre studier jeg lurer på også skjønner du.

– Ja.

– Jeg synes egentlig innleveringer alltid er litt stressende, og det er jo stressnivåene jeg vil få opp. Det er ikke nødvendigvis bare helse jeg er interessert i. Vet du hvilke studier som har ting som kan få opp pulsen litt?

– Det er best om du besøker universitetets nettside, så kanskje du bare kan gå gjennom og lese.

– Jeg har tenkt å eksperimentere litt med angst, og da er det ofte filosofi og eksistensialisme som dukker opp. Du vet ikke hvor de kan ha kurs som kan fremme eksistensiell angst i meg?

– Nei, det vet jeg egentlig ikke.

– Jeg er forsåvidt ganske samfunnsinteressert også, hva med noe i

politikken? Det er alltid mediestorm rundt politikere og sånt. Vet du hva jeg...

– Tenker du journalistikk?

– Kanskje, men jeg vil heller bli en politiker med svekka tillit. Tror du å studere økonomi kan være en god idé da, så jeg kan få en ekte-mann som kjøper litt aksjer på si?

– Jeg tror det er best om du besøker vår nettside. Der finner du veldig mange tilbud.

– Hva med noe om psykologi! Fordi jeg har hørt rykter om at alle psykologer egentlig er psykopater i färeklær. Det er jo litt spennende.

– Mmhmm... ja... eh....

– Hvordan vil du vurdere din stilling som hjernevirus-veileder?

stillhet

– Unnskyld meg??

– Vi snallast!

Ukas studentvin

FORTÆRES PÅ EGET ANSVAR: Denne regntunge høstdagen er det en fruktig rødvin som blir åpnet på redaksjonskontoret. Flasken i seg selv ser ut som vinen du gjerne vil ha servert en sen kveld i Roma med en tallerken full av pasta carbonara foran deg. Første dråpen blir fortært, og dommen er umiddelbart klar.

Dette er den unge, tørre rødvinen som gir deg en dundrende hodepine dagen derpå. Uttrykk av assosiasjoner til rødvinspy og dårlige avgjørelser brer seg utover redaksjonens ansikter. Det høye alkoholnivået tilsier at dette muligens er den ultimate nachvinen, med en tyngde som kan bedøve en hest. For 169,90 kroner får du altså en helt ok rødvin som er passende om du skal på date, eller vil drømme deg bort til middelhavsølger en mørk høstkveld. Rødvinen er en klassisk valpolicella, brygget på den elskede italienske vindruen corvina.

Vinurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Allegrini Valpolicella Classico 2022

Pris: 169,90 kroner

Land: Veneto, Italia

Alkohol: 13 prosent

Amo Boracco Boring, vinanmelder i Universitas

KVISS-CORBIN

- Hvilken parti ble størst i flest kommuner under det nylige valget?
- Hvilken parti overtok ordførerembetet i Fredrikstad for første gang på over femti år?
- Hva heter etter all sannsynlighet Oslos kommende byrådsleder?
- I hvilket land ble Evika Siliņa nylig statsminister?
- Hva heter stormen som herjer i blant annet Libya?
- Mot hvilke dyr er det Daniel blir reddet av engler i følge Bibelen?
- Hvilke stjernetegn blir man født inn i mellom 23. august og 23. september?
- Hvor finner man Jomfruøyene?
- Velg én: Hvilke nåværende byer var kjent for vikingene som Jorvik, Miklagard og Jorsal?

- Hvem har skrevet bøkene om Juvikfolket?
- Fernando Botero døde nylig, men hva karakteriseres nesten alle hans kunstverk?
- Når er Kaptein Sorte Bill fra, ifølge «Sjørørvetisa»?
- Hvem spiller Kaptein Krok i Steven Spielbergs Hook fra 1991?
- Hvem har blant annet regissert *The Virgin Suicides*, *Lost in Translation* og *Marie Antoinette*?
- Hva er den norske oversettelsen for det tyske ordet *zeitgeist*?
- Fra hvilken Oslobuss' vinduer kan se Bjerke travbane: Torshovdalen, Tøyenbadet, Stortinget, Slottet og Oscarshall?
- Hvilket årstall er det snakk om? Charles Manson blir funnet skyldig i drap, Per Bor-

ten må gå av som statsminister, Apollo 14 lander på månen, Sierra Leone blir uavhengig, Ekofisk-feltet åpnes, USA opphever en handelsboikott av Kina, *Brown Sugar* av Rolling Stones gis ut, Lasse Kjus blir født og Jim Morrison dør.

- Den 23-årige svensk-amerikanske friidrettsutøveren Armand Duplantis har satt sin syvende verdensrekord, men i hvilken gren?
- Novak Djokovic vant nylig enda en Grand Slam-tittel, og tangerte med det Margaret Courts rekord med antall seire. Hvor mange har dem vunnet hver?
- Nevn to av de tre Moldes fotballag for herrer skal møte i sin Europa League-gruppe.

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

0-4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5-9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

10-14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15-20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Arbeidspartiet 2. Høyre 3. Erik Lae Solberg 4. Latvia 5. Daniel 6. Løver 7. Jomfruøyene 8. Det karibiske hav 9. Jorvik er York, Miklagard er Istanbul og Jorsal er Jerusalem 10. Olav Duun 11. Oppblåste figurer, dyr eller mennesker 12. 1514 13. Dustin Hoffman 14. Sofia Coppola 15. Tidsånd 16. (E) 17. (1971) 18. Stavsprang 19. (24) 20. Håcken, Leverkusen og Garabag

Rebus

av Rebus for tog

HINT: Aksjegate. Send løsning til universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Nederlag for AP» Det klarte Elleville Live Brattlie, BAB, F5 og Vanida, Filip, Ingrid, Tore, Jespern & Jonna.